

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

SELECTED FACTORS AFFECTING THE PRE-CADET STUDENTS'
HAPPINESS IN LEARNING IN NATIONAL
DEFENCE STUDIES INSTITUTE

นาวาโทหญิง ปิยะมาศ ตัณฑะตะนัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

นาวาโทหญิง ปิยะมาส ตัณฑะตะนัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

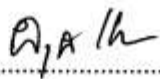
หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Selected Factors Affecting the Pre - cadet Students' Happiness in Learning
in National Defence Studies Institute

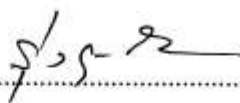
ชื่อ - นามสกุล   นาวาโทหญิง ปิยะมาส คัมพะตะนัย
สาขาวิชา   การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.
ปีการศึกษา   2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์, ค.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์ นิชมผล, ค.อ.ม.)

วันที่ 1 เดือน เมษายน พ.ศ.2561

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ชื่อ - นามสกุล	นาวาโทหญิง ปิยะมาศ ตันทะตะนัย
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องลักษณ์ บุญธรรม, ปร.ค.
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ 2) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และ 3) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.56) 2) ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.97) และ 3) ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (x_3) ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ (x_4) ปัจจัยด้านผู้สอน (x_1) และ ปัจจัยด้านครอบครัว (x_2) ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ตามลำดับ โดยปัจจัยคัดสรรดังกล่าวสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์รูปแบบของคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้ $Zy' = 0.152x_1 + 0.083x_2 + 0.386x_3 + 0.318x_4$

คำสำคัญ: ปัจจัย การเรียนรู้อย่างมีความสุข นักเรียนเตรียมทหาร

Thesis Title	Selected Factors Affecting the Pre-cadet Students' Happiness in Learning in National Defence Studies Institute
Name – Surname	Commander Piyamart Tandatanaya
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Tongluck Boontham, Ph.D.
Academic Year	2017

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the level of happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute, 2) the level of the selected factors related to happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute, and 3) the selected factors affecting happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute.

The research samples, selected using Stratified Random Sampling, consisted of 400 pre-cadet students in Armed Forces Academies Preparatory School, National Defence Studies Institute. The research instrument used for collecting data was Likert five-point scale questionnaires. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and multiple regression analysis – the enter method.

The study revealed that 1) the level of happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute was at the high level ($\bar{X}= 4.08$, S.D. = 0.56), 2) the level of the selected factors related to happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute was at the high level ($\bar{X}= 4.09$, S.D. = 0.97), and 3) the selected factors affecting happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute were the learning activities (x_3), the physical atmospheres (x_4), the instructors (x_1), and the families (x_2). These factors could predict happiness in learning of the pre-cadet students in National Defence Studies Institute at 63.8% at the significance level of .05 as the following prediction equation :

$$Zy' = 0.152x_1 + 0.083x_2 + 0.386x_3 + 0.318x_4.$$

Keywords: factors, happiness in learning, pre-cadet students

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วย ความกรุณาและความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ต้องลักษณะ บุญธรรม และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา เสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จน สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา จนผู้วิจัยสามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้และอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา มีสุข นาวาอากาศเอก(พิเศษ) ดร.สุพจน์ มิตรยอดวงศ์ พันเอก(พิเศษ) วิชัย เสริมบุญสุข และ อาจารย์สุกัญญา บุญศรี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และให้คำแนะนำเพื่อแก้ไข รวมทั้ง ขอขอบคุณบุคลากรงานบัณฑิตศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกตลอด ช่วงเวลาของการศึกษาและทำการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นของกองบัญชาการกองทัพไทย สถาบันวิชาการ ป้องกันประเทศ และ โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่กรุณาอนุมัติให้ผู้วิจัย เข้าร่วมโครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านการศึกษาของ บก.ทท. และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ พัฒนาขีดความสามารถด้านการศึกษาของ บก.ทท. ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณ ทุกท่าน

ปิยะมาส ตันตะตะนัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	13
1.3 คำถามการวิจัย.....	13
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	13
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข.....	17
2.2 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข.....	25
2.3 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข.....	50
2.4 สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันป้องกันวิชาการ.....	53
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	60
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	61
3.3 การสร้างเครื่องมือ.....	62
3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	82
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	84
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	90
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	101
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	106
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	107
ภาคผนวก ง การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	116
ภาคผนวก จ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย.....	125
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
ประวัติผู้เขียน.....	136

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	30
ตารางที่ 2.2	55
ตารางที่ 3.1	61
ตารางที่ 4.1	69
ตารางที่ 4.2	71
ตารางที่ 4.3	72
ตารางที่ 4.4	73
ตารางที่ 4.5	74
ตารางที่ 4.6	75
ตารางที่ 4.7	76
ตารางที่ 4.8	78
ตารางที่ 4.9	79
ตารางที่ 4.10	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างและการจัดส่วนราชการ.....	54
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO, 2007) มีความเชื่อว่า การศึกษาที่ดีและมีความสุขจะช่วยให้การดำรงชีวิตประจำวันระหว่างเรียนและการอยู่ในสังคม เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะเป็นไปอย่างมีความสุข อีกทั้งผู้เรียนหากได้รับการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีความสุขในการเรียน จะเป็นผู้ที่มีความมั่นคงและเข้มแข็งในตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly) มีการประชุมในวันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ.2012 และได้มีมติให้ในวันที่ 20 มีนาคมของทุกปี เป็นวันความสุขของโลก (International Day of Happiness) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อเฉลิมฉลองและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความสุขที่เป็นเป้าหมายสากลของมวลมนุษยชาติ และเป็นแรงบันดาลใจต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ที่ยั่งยืนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของนโยบายสาธารณะ 2) เพื่อสร้างความตระหนัก สร้างความเป็นธรรมและความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับการพัฒนาประเทศเพื่อจัดความยากจนสร้างความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนทุกคน (United Nations, 2012) ดังนั้น แนวทางการบริหารยุคใหม่ในหลายองค์กรรวมถึงแวดวงทางการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่ในการบริหาร โดยมีความพยายามปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งความสุข หรือโรงเรียนแห่งความสุข มุ่งให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเป็นนักเรียนที่เก่ง ดี และมีความสุข แต่สภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่ข้อมูลข่าวสารไม่หยุดนิ่งและเชื่อมโยงกันทั่วทั้งโลก ผนวกกับความท้าทายใหม่ของศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงของชุดความรู้ใหม่ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งสภาพเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันในระดับสากลและทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ สังคมมีการเปลี่ยนแปลงกลายเป็นสังคมแบบพหุวัฒนธรรม สถาบันการศึกษาในฐานะสถาบันหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ จึงถูกคาดหวังจากสังคมในฐานะกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ ที่ซับซ้อนของประเทศ และการพัฒนาให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองถาวรต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ถือได้ว่าเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งทางร่างกายสติปัญญา อารมณ์ สังคมและคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชน และด้วยสภาพการแข่งขันทาง

เศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ปกครองมีเวลาให้บุตรหลานน้อยลง บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนจึงเพิ่มมากขึ้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวและเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วน

สำหรับประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกฎหมายบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” แนวโน้มการดำเนินงานในอนาคตด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง มีความสุข ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ Head Heart Hand Health ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะและพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยสามารถแสวงหาองค์ความรู้ได้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน

แต่ในปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังคงเผชิญกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยพบว่าปัญหาสำคัญ คือ ผู้เรียนขาดความสนใจในการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน เห็นว่าเนื้อหาที่เรียนรู้ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ไม่สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของตน ทำให้ขาดความสุข เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนยังขาดแรงจูงใจที่จะแสวงหาช่องทางการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งแรงจูงใจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จและมีความสุขในการเรียนรู้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2555) นอกจากนี้ความเบื่อหน่ายและขาดแรงจูงใจในการเรียนแล้วยังมีงานวิจัยโดยมูลนิธิเพื่อคนไทย พบว่าเด็กไทยกว่าร้อยละ 90 ประสบภาวะความเครียด ทัศนคติเด็กไทยพบภาพสะท้อนสังคมคือ ครอบครัวไทยเน้นปลูกฝังเด็กที่เรียนมากที่สุด โดยเด็กร้อยละ 99 ให้คำนิยามเกี่ยวกับความสำเร็จคือ การได้ผลการเรียนที่ดี หน้าที่การงานที่ดี เงินเดือนที่ดี เด็กไทยยุคนี้จึงถูกครอบงำด้วยทัศนคติที่กลัวว่าจะด้อยกว่าคนอื่นตลอดเวลา ส่งผลให้การใช้ชีวิตส่วนใหญ่จมหายไปกับตำราเรียน การบ้านที่มีอยู่มากมายจนเด็กไม่ได้วิ่งเล่นสนุกสนานตามวัย และสิ่งที่เราไม่เคยตระหนักและให้ความสำคัญก็คือ การปลูกฝังให้เด็กเรียนอย่างมีความสุข (สรวทมณห์ สิทธิสมาน, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้จัดโครงการ Education Watch เพื่อสำรวจ “นิสัยการเรียน” ของนักเรียนทั่วประเทศ ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนไทยมีปัญหานิสัยการเรียนจริง เด็กไม่มีความสุขหรือสนุกกับการเรียน เด็กเครียดเรื่องการแข่งขันมากกว่าต้องการมีความรู้อย่างถ่องแท้ ดังนั้น ครูต้องกลับมา

ทบทวนศึกษาแนวทางหาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนไทยในปัจจุบันมากขึ้น (บัญญัติ ชลาภิรมย์, 2558)

จากปัญหาการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหานิสัยการเรียน และการขาดการปลูกฝังให้เด็กเรียนอย่างมีความสุข ดังกล่าวข้างต้น มีผลกระทบต่อโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เนื่องจากการเข้ารับการศึกษาคืออยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร กำหนดคุณสมบัติต้องสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นเวลา 2 ปี ซึ่งผู้เรียนน่าจะมีมีความสุขที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อโรงเรียนเตรียมทหารได้ตามความต้องการ แต่การที่ผู้เรียนต้องเปลี่ยนสภาพบุคคลพลเรือนให้เป็นนักเรียนทหาร ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ขัดกับนิสัยของเด็กยุคใหม่ (Generation Z) นักเรียนเตรียมทหารจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ ต้องปรับตัวและไม่มีเวลาในการทบทวนบทเรียน จึงเป็นปัญหาให้นักเรียนเตรียมทหารขาดความสุขในการเรียนสะสมพอกพูนขึ้น สอดคล้องกับ อรุณศิริ เกียรติศิริ (2547) ได้ทำการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 พบว่า ระบบการเรียนการฝึกของโรงเรียนเตรียมทหาร ส่งผลต่อสภาวะอารมณ์และสัมพันธภาพ ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ตลอดจนความเครียดในระดับต่างๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรมีวิธีการในการจัดการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อให้ นักเรียนเตรียมทหารเกิดความสุข ซึ่งจะมีผลต่อสมรรถนะ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่ดีตามมา (ปราณี อ่อนศรี และ สายสมร เฉลยกิตติ, 2556) เมื่อนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ เรียนในสิ่งที่อยากเรียน ทำให้เด็กอารมณ์ดี ไม่ก้าวร้าว สามารถพัฒนาสติปัญญาได้เร็วกว่าการเรียนรู้ในสภาพที่เคร่งเครียด เกิดความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional quotient : E.Q.) ซึ่งมีส่วนส่งเสริมให้คนประสบความสำเร็จได้มากกว่าความสามารถทางสติปัญญา (Intelligence quotient : I.Q.) ดังนั้น การศึกษาไทยต้องเป็นการศึกษาที่จัดแล้วผู้เรียนต้องมีความสุขในการเรียนรู้ เมื่อไรก็ตามผู้เรียนโดยเฉพาะเด็กๆ ไม่มีมีความสุขในการเรียนรู้แล้วหวังจะให้เด็กเก่งนั้นเป็นไปได้ (เฉลิมวิทย์ นิมิตรกุล, 2559) และการเรียนรู้อย่างมีความสุขเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะเป็นทั้งเหตุปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และเป็นผลที่เกิดจากการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับความสุขในการเรียนรู้ให้มาก โดยการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขเป็นลำดับแรก (มารุต พัฒนาผล, 2556)

จากความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุข ปัญหาสภาพการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการเรียนการฝึกของนักเรียนเตรียมทหาร และเพื่อเป็นการสนองนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร เพื่อให้ทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ของนักเรียนเตรียมทหารและส่งผลมากน้อยอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการบริหารวิชาการ ที่จะทำให้นักเรียนเตรียมทหารเรียนรู้ที่มีความสุข

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นอย่างไร

1.3.2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศเป็นอย่างไร

1.3.3 ปัจจัยคัดสรรด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 1,219 คน (กองสภิติและประเมินผล โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ข้อมูล ณ วันที่ 30 ก.ค. 2560)

1.4.1.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) และกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ ศิริชัย กาญจนวาที; ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุโข (2555) จำนวน 400 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จากการสังเคราะห์ ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ

1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามคำศัพท์เฉพาะของการวิจัย เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ดังต่อไปนี้

1.5.1 การเรียนรู้ที่มีความสุข หมายถึง การเรียนรู้ที่เกิดจากการได้สัมผัสกับของจริงและธรรมชาติ ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ตนเองและบุคคลรอบข้าง รู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนรู้ และได้เสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ มีการช่วยเหลือเอื้ออาทรและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตากฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อตกลง เพื่อการอยู่ร่วมกัน มีการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) สามารถนำทักษะความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.5.2 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข หมายถึง องค์ประกอบหรือสาเหตุต่างๆ ที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย ผู้สอน ครอบครัว กิจกรรมการเรียนรู้ และบรรยากาศทางกายภาพ

1.5.2.1 ผู้สอน หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำของผู้สอนที่มีอิทธิพลต่อความคิด ความรู้สึกของนักเรียนเตรียมทหารที่บ่งบอกถึง ความมีเมตตา สุภาพอ่อนโยน ปฏิบัติต่อนักเรียนเตรียมทหารอย่างเท่าเทียมกัน เป็นแบบอย่างที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่นักเรียนเตรียมทหาร และมีการเตรียมการสอนให้มีคุณภาพ

1.5.2.2 ครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่คนในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก พี่น้อง ที่มีความรักใคร่ห่วงใยกันไว้วางใจกัน ปรับตัวเข้าหากัน มีกิจกรรมร่วมกัน ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ดีต่อกัน ให้โอกาสแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจกัน

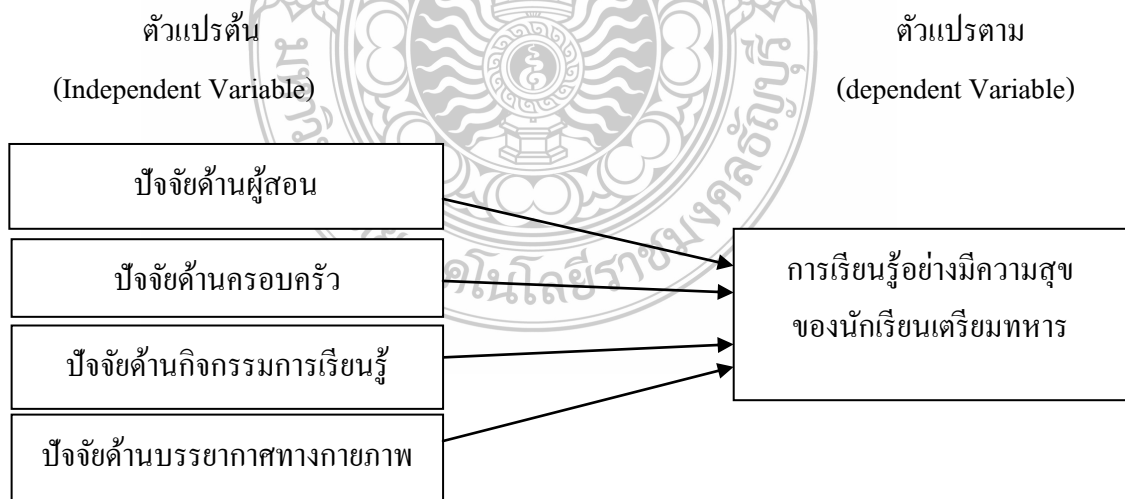
1.5.2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร วิธีการสอน บรรยากาศการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติการและการวัดประเมินผล

1.5.2.4 บรรยากาศทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเตรียมทหารเกิดความรู้สึกที่ดี มีความพร้อมในการเรียน สะดวก ปลอดภัยมีความสุข ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด เทคโนโลยี สื่อ ห้องสุขา อาคารที่พัก การรักษาพยาบาล บริการอาหาร-น้ำดื่ม

1.5.3 โรงเรียนเตรียมทหาร หมายถึง สถาบันการศึกษาเฉพาะทางที่ให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

1.5.4 นักเรียนเตรียมทหาร หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนเตรียมทหาร จำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ เหล่าทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และ ตำรวจ

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังต่อไปนี้

1.7.1 เพื่อเป็นข้อสนเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและการจัดการเรียนรู้
อย่างมีความสุข หรือนำไปเป็นแนวทางการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาในการบริหารงานต่อไป

1.7.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยสอดคล้องกับ
ความต้องการของโรงเรียนเตรียมทหาร ให้กับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้กับการ
พัฒนาผู้เรียนต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากตำราและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นศึกษาได้ดังนี้

- 2.1 หลักการ แนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข
  - 2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุข
  - 2.1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุข
  - 2.1.3 แนวคิด ทฤษฎี การเรียนรู้อย่างมีความสุข
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข
- 2.3 แนวทางการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข
- 2.4 สภาพการดำเนินงานของ โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันป้องกันวิชาการ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข

การเรียนรู้อย่างมีความสุข หรือ ความสุขในการเรียนรู้ หรือความสุขในการเรียน ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Happiness in Learning ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุข

2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557) การเรียนรู้อย่างมีความสุข หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ ท่าทีหรือการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงความรู้สึกที่ดี รู้สึกสนุก รักในการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีความพึงพอใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้นในการเรียน และมีกำลังใจในการแสวงหาความรู้ มีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียนรู้ ตลอดจนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้และการมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่

คะณยะ อ่อนนาง (2556) การเรียนอย่างมีความสุข หมายถึง การเรียนรู้ที่นักเรียนมีความสุขจากการที่ได้ร่วมทำกิจกรรม มีส่วนร่วม การตอบคำถามถูกต้อง ทำงานสำเร็จ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เขาอยากรู้และสามารถหาคำตอบได้ถูกต้องได้ทำงานร่วมกับคนอื่น ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ อรรถวรรณ มากสุข (2556) กล่าวว่า เป็นความรู้สึกของนักเรียนที่แสดงออกถึงความพึงพอใจ ประทับใจ สนใจ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยวัดผ่านตัวแปรที่สังเกตได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การเข้าชั้นเรียน การตั้งคำถาม ตอบคำถามในห้องเรียน การแสดงความคิดเห็น การทำแบบฝึกหัด การทำการบ้าน การค้นหาความรู้เพิ่มเติม ด้านสัมพันธภาพกับผู้อื่น เช่น การช่วยเหลือ ยกย่องผู้อื่น การทำกิจกรรมกลุ่ม ความสามารถในการปรับตัว และด้านสภาพแวดล้อม เช่น ความพร้อมของอุปกรณ์ ความสะอาด ความมีระเบียบ นอกจากนี้ นพพร พันธุ์เสือ (2554) ได้กล่าวว่า ความสุขในการเรียน หมายถึง ความสบายกายและสบายใจ ความพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน รักการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน มีความตื่นเต้นและมุ่งมั่น อยากรู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้ อยากทำให้สิ่งที่ไม่เคยทำ อยากเป็นในสิ่งที่ไม่เคยเป็น เข้าใจคุณค่าของสิ่งต่างๆ และมีการตอบสนองความใฝ่รู้ และ พิณพนธ์ คงวิจิตต์ (2556) กล่าวว่า ความสุขในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกดีที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติ และนำเสนอผลการเรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง โดยได้รับการส่งเสริมจากครูด้วยความเอาใจใส่จนสามารถนำความรู้ ทักษะและคุณค่าที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

จุพาลย์ ผาอ่อน (2553) การเรียนรู้อย่างมีความสุข หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในตนเอง สนุกกับการเรียน รักในการเรียน ไม่มีความเครียด ความเบื่อหน่ายต่อการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งสะท้อนออกมาเป็นพฤติกรรมหลังการเรียนรู้

นฤมล อึ้งเจริญ (2552) การเรียนในชั้นเรียนอย่างมีความสุข หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ได้แก่ ความรู้สึกพึงพอใจ ประทับใจ ชอบใจ ภาคภูมิใจ ประสบความสำเร็จ รักครู รักเพื่อน รักการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียน จำแนกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ตอบคำถาม ตั้งคำถาม การแสดงออกหน้าชั้นเรียน การทำแบบฝึกหัด การปฏิบัติภาระงานในชั่วโมงเรียน การประเมินผลงานและความสามารถ การได้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2) ด้านบุคคล ประกอบด้วย ความช่วยเหลือเกื้อกูล การให้ความร่วมมือ การให้อภัย แสดงความรักความเอาใจใส่ การให้และแบ่งปัน การยอมรับฟังความคิดเห็น และการได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครู ภาคภูมิใจในตนเอง 3) ด้าน

สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย บรรยากาศทางกายภาพและบรรยากาศทางจิตวิทยา คือ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ความสะอาด ความเหมาะสมของแสง เสียง ภัยนิเทศ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุข หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในตนเองสบายกายสบายใจจากการแสดงพฤติกรรม สนุกกับการเรียน ไม่เครียด ไม่เบื่อหน่าย มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ กระตือรือร้น มีกำลังใจในการแสวงหาความรู้ ผ่านกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้ลงมือปฏิบัติและนำเสนอผลการเรียนรู้ สามารถทำงานสำเร็จ และนำทักษะความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ปราณี อ่อนศรี และ สายสมร เฉลยภักดี (2556) ได้ค้นพบหลักการเรียนรู้การทำงาน ของสมอง ทำให้เพิ่มความตระหนักในเรื่องของอารมณ์และบรรยากาศการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญในการเรียนรู้และมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากขึ้น

มารุต พัฒผล (2556, น.119) ได้กล่าวถึง ผู้เรียนเมื่อได้เรียนรู้อย่างมีความสุขแล้วจะจดจำเนื้อหาสาระที่เรียนได้ดี เป็นความจำระยะยาว (long term memory) อีกทั้งยังเป็นพฤติกรรม การใฝ่รู้ของผู้เรียนก็จะเกิด

พิณพนธ์ กงวิจิตร (2556) ได้กล่าวถึง ความสุขในการเรียน ทำให้นักเรียนมีอารมณ์ สดชื่น แจ่มใส ร่าเริงตามสมควรแก่วัย มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสามารถในการตัดสินใจ มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นพพร พันธุ์เสือ (2554) ได้กล่าวถึงผู้เรียนเมื่อมีความรู้สึกเป็นสุขในการเรียนก็จะเกิด พฤติกรรม การใฝ่รู้ของผู้เรียน กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนมีความรู้สึกเป็นสุขในการเรียนมากก็จะแสดง พฤติกรรม การใฝ่รู้ทางการเรียนมากด้วย และการเรียนรู้อย่างมีความสุขนี้สามารถทำให้ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นได้

จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน (2553) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีความสุขใน ปัจจุบันนี้มีประโยชน์หลายด้าน เพราะทำให้คนได้เรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ใหม่จากสื่อการเรียน การสอนต่างๆ ทำให้ได้เรียนรู้เท่าทันโลกการเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบที่มีทั้งผลดีและ ผลเสียต่อตัวเอง ดังนั้น การศึกษาเล่าเรียนจึงเป็นความรู้ที่ไม่มีวันจบสิ้น เพราะ โลกมีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ฉะนั้นการเรียนรู้มากๆ จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันเหตุการณ์ และเป็นคนมี เหตุผล

บ็อบบิท (2002, p.168) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความสุข ว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยที่กำหนดระดับความเข้มข้นของบุคคลและสังคม ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดและพัฒนาระบบค่านิยมและกิจกรรมของคนในสังคม สังคมจะดำรงรักษาความเข้มแข็งไว้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการการศึกษาและการเรียนรู้

ประเวศ วะสี (2541, น.27) ได้กล่าวถึง ปัญหาการศึกษาไทยประการหนึ่งคือ การเรียนเป็นความทุกข์ เพราะการเรียนยาก ไม่สนุก นำไปทำให้คนเกลียดการศึกษา เมื่อหมดเงื่อนไขบังคับก็หยุดการเรียนรู้ ทำให้คนไทยมีสติปัญญาไม่เพียงพอนำไปสู่ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นผู้สอนควรทำให้การเรียนรู้เป็นความสุข สนุกชวนให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ที่มีความสุข คือ การสร้างความเข้มแข็งของสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งเศรษฐกิจและสังคม โดยการสร้างคนที่พร้อมและสมบูรณ์ เพราะเมื่อผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสมองและพฤติกรรม การใฝ่รู้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ทำให้จดจำเนื้อหาสาระที่เรียนได้ดี มีอารมณ์สดชื่น แจ่มใสสร้างแรงบันดาลใจ มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.3 แนวคิด ทฤษฎี การเรียนรู้ที่มีความสุข

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาได้ร่วมกันค้นหาพัฒนา ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุขที่เหมาะสมกับสังคมไทยและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ที่มุ่งให้เด็กไทย เก่ง ดี และมีความสุข โดยที่ต้องการให้ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการคิด การวิเคราะห์ มีแรงจูงใจ กระตือรือร้น ใฝ่รู้ สนใจติดตามบทเรียนและอยากแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และให้สถานศึกษาเป็นแหล่งค้นพบ ความรู้ ทักษะประสบการณ์ต่างๆ อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมแนวคิดการจัดการเรียนการสอนจากงานวิจัยในสถานศึกษาที่หลากหลาย โดยสรุปดังนี้

อรวรรณ มากสุข (2556) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข ว่าอยู่บนพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนที่มีบรรยากาศผ่อนคลาย มีความเป็นอิสระ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนต้องแสดงออกอย่างนุ่มนวล เป็นมิตร มีเมตตา อ่อนน้อม เข้าใจ ให้กำลังใจและเกื้อกูลกัน รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเป็นเรื่องใกล้ตัว มีวิธีการหลากหลายสื่อการเรียนน่าสนใจ มีการประเมินมุ่งเน้นตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล จึงจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

คณะ อ่อนนาง (2556) ได้กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตามแนวคิด เรื่องของการจัดการเรียนรู้เพื่อการเรียนอย่างมีความสุขที่มีพื้นฐานของแนวคิดว่า 1) เด็กแต่ละคนต้อง ได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจและสมอง มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่อย่างมนุษย์คนหนึ่ง 2) ครูต้องให้ความเมตตา จริงใจและอ่อนโยนต่อเด็กทุกคน โดยทั่วถึง เอาใจใส่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม สม่ำเสมอ อารมณ์มั่นคง สดชื่นแจ่มใส วางตนเป็นแบบอย่างที่ดีเสียสละอดทน 3) ส่งเสริมให้เด็กเกิดความรักและภูมิใจในตนเองรู้จักปรับตัว ได้ทุกที่ทุกเวลา เห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์ของตนยอมรับจุดดีจุดด้อยของตนรู้จักปรับตัว ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยไม่เสียสุขภาพจิต 4) ส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสเลือกเรียนตามความ ถนัด และความสนใจ 5) จัดบทเรียนที่สนุก แปลกใหม่ จูงใจ น่าติดตามและเข้าใจให้อยากค้นคว้าหา ความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ 6) การเรียนไม่จำกัดอยู่ภายในห้องเรียนเท่านั้นยังต้อง สัมพันธ์กับวิถีชีวิต

ปัทมา ทองสม (2553) ได้กล่าวถึง การพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ต้องมีความสมดุลในการจัดกระบวนการเรียนการสอน บรรยากาศและสภาพแวดล้อมโดยให้ ผู้เรียนได้สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียน และเสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนมี ความสุขจากการช่วยเหลือเอื้ออาทร และร่วมมือร่วมใจกันรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อตกลง เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองในการอยู่ร่วมกันและให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้

อุบลู ศกุนตนาค (2552) ได้กล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 1) ด้านความรักและศรัทธา ที่เกิดจากสัมพันธภาพที่มีความจริงใจ เข้าใจและยอมรับ ระหว่างครูและนักเรียนครู คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนในด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นจาก การเรียนการสอน การให้ความสนใจและติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ให้นักเรียนได้เกิด ความสุข 2) รู้สึกเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมั่นใจ การที่ครูได้ บอกแหล่งค้นคว้าที่สามารถหาความสะดวก มีความทันสมัย การยกตัวอย่างนอกตำรามาเชื่อมโยงให้ เห็นเป็นรูปธรรมสามารถติดตามได้ง่าย การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอทางเลือกด้วยตนเองภายใน กิจกรรมกลุ่ม จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสุขทั้ง 3 ด้าน คือ (1) ด้านประจักษ์รูชมชาติ (2) ด้าน มุ่งมาดและมั่นคง และ (3) ด้านดำรงรักษั้ไม่ตรีจิตเป็นอย่างดี และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน นักเรียนจะได้รับความสุขในการเรียน และ 3) มีชีวิตที่สมดุล คือ สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้ง่าย เปิดเผยตนเองมากขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักตนเอง ตระหนักในตนเอง สามารถยอมรับและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้จนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สามารถเรียนรู้ที่

จะปรับตนเองให้เกิดความสมดุล รู้จักผ่อนคลาย ให้การยอมรับและให้โอกาสตนเอง ดูแลเอาใจใส่ และตระหนักถึงภายในตนเองได้เป็นอย่างดี มุ่งมั่นที่จะช่วยเมื่อมีปัญหา

กิตติชาติ บุญเชื้อ และคณะ (2540) ได้นำเสนอทฤษฎี การเรียนรู้ที่มีความสุข สรุปหลักการสำคัญว่า การเรียนรู้ที่มีความสุข จะต้องมีความคิดพื้นฐานที่จะต้องสร้างความรักและความศรัทธาให้กับนักเรียน เพราะศรัทธาเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่ดีที่สุด การเรียนรู้ที่เกิดจากการได้สัมผัส และสัมพันธ์กับของจริงและธรรมชาติ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตนเอง และบุคคลรอบข้าง ช่วยให้เขาปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีความสมดุลในการจัด กระบวนการเรียนการสอน บรรยากาศและสภาพแวดล้อม โดยให้เด็กได้สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียน และเสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนมีความสุขจากการช่วยเหลือ เอื้ออาทรและร่วมมือร่วมใจกัน สามารถจัดการจัดระบบโดยรวมมือกันรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อตกลง เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับการอยู่ร่วมกัน และให้ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และกระบวนการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข ประกอบด้วย 6 ทฤษฎี ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความสุขได้ ดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 สร้างความรักและศรัทธา (Love and Respect) การเรียนรู้บนฐานแห่งความรักและความศรัทธาของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอนและวิชา นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จำเป็น ทั้งนี้เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรักและสนใจบทเรียน สนใจครูผู้สอน มีความศรัทธาและความเข้าใจตรงกันในระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ที่มีความสุขได้ มีแนวคิดหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างครูและวิชาที่สอน ระหว่างครูและผู้เรียน ระหว่างครูและตัวครูเอง ระหว่างครูและธรรมชาติของมนุษย์ การให้กำลังใจและให้โอกาสยอมรับในสภาพที่เขาเป็นอยู่ให้เขาได้แสดงออก รักษาความยุติธรรม จริงใจและอดทน แก้ปัญหาอย่างนุ่มนวลด้วยเหตุผลโดยไม่ใช้อารมณ์ บทเรียนที่สนุกและน่าสนใจจูงใจให้ผู้เรียนตื่นตัวกระตือรือร้นสนใจใฝ่รู้ในการเรียน ซึ่งผู้สอนสามารถกระทำได้โดยมีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ที่ชัดเจน ปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก วาง โครงการสอนที่กระชับและรัดกุม ทำแผนการสอนกำหนดแผนระยะยาวให้ครอบคลุมจัดแผนรายเดือนไม่ให้ซ้ำซ้อน วางแผนรายสัปดาห์ให้ต่อเนื่อง ทำแผนรายวันให้ละเอียด การเลือกสื่อประกอบการเรียนควรมุ่งหาสื่อที่เหมาะสมกับบทเรียน จัดสัดส่วนของสื่อและบทเรียนอาจเป็นสื่อที่ครูและผู้เรียนร่วมกันสร้างก็ได้ การประเมินพัฒนาการจากการสังเกต พิจารณาผลงาน การทดสอบที่ไม่เครียด ให้เด็กประเมินตนเองและประเมินเพื่อนผู้เรียน พร้อมทั้งรายงานผลการพัฒนาการ การจัดช่วงเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่นของเวลาต่อวัน

จัดเวลาให้เหมาะสมกับบทเรียน แบ่งเวลาทำงานพักผ่อนและจัดสัดส่วนของวิชาต่อสัปดาห์ การจัดบรรยากาศในการเรียนที่ผ่อนคลายแทรกอารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกสนับสนุนให้เด็กได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และส่งเสริมการคิดจัดเวลาให้เด็กได้ค้นคว้าคำตอบด้วยตนเอง สรุปข้อคิดและจับประเด็นที่สำคัญ การแก้ปัญหาให้เหตุผลในการพิจารณารับฟังความคิดของทุกฝ่าย มองหาจุดดีของผู้เรียน ให้เด็กคิดหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำตัวเป็นแบบอย่างของครู การส่งเสริมความสนใจและการสร้างความผูกพัน ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน รักการเรียน โดยทำความรู้จักร่วมกับผู้เรียน ศึกษาประวัติเป็นรายบุคคล จดจำสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับผู้เรียน ติดตามถามข่าวในวาระต่างๆ การรักษามิตรภาพ รักษาความลับของผู้เรียน เห็นความสำคัญของทุกคน เอาใจใส่ทุกคนอย่างทั่วถึง จริงใจและพร้อมที่จะช่วย อุดหนุนและเสียสละ และใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์

ทฤษฎีที่ 2 เห็นคุณค่าการเรียนรู้ (Learning Appreciation) แนวคิดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในการเรียนรู้และชอบเรียนในสิ่งที่มีคุณค่าต่อผู้เรียนเอง ตรงตามความสนใจและไม่ยากเกินไป แนวทางดำเนินการสามารถทำได้โดย การเรียนที่มีความหมาย ประกอบด้วย บทเรียนเหมาะสมกับวัยและความสนใจ เนื้อหากระชับกระฉ่างและง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีตัวอย่างที่ชัดเจน ใ้ใจให้คิดและติดตาม คำอธิบายที่ไม่คลุมเครือ เด็กเปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ที่รอการเจริญเติบโต ซึ่งซ่อนไว้ด้วยความสามารถพิเศษเฉพาะตัว จุดอ่อนที่ต้องการความช่วยเหลือ ความสนใจและความถนัด ความคิดและจิตใจ ความชอบและความต้องการ เด็กจะเกิดความรักและเห็นคุณค่าเมื่อบทเรียนนั้นสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยรู้จักมาก่อนสามารถปรับนำไปใช้ได้ เนื้อหาของวิชามีความหมายเป็นรูปธรรมในจินตนาการของเด็ก ประสบความสำเร็จและมีผลงานเป็นที่ยอมรับ ครูผู้สอนมีเมตตา มีความเป็นกันเองและให้โอกาส

ทฤษฎีที่ 3 เปิดประตูธรรมชาติ (Naturalization) แนวคิดนี้เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยบทเรียนในห้องเรียนจะน่าสนใจเมื่อสภาพห้องเรียนที่น่าเรียน ป้ายนิเทศที่สะดุดตาและเร้าความคิด สื่อการเรียนที่ตรงจุดประสงค์ กิจกรรมที่หลากหลาย ผู้เรียนได้สัมผัสและเรียนรู้ด้วยตัวเอง บทเรียนนอกห้องเรียนจะมาช่วยเสริมการเรียนรู้ เพราะได้เปลี่ยนบรรยากาศการเรียน เด็กสัมผัสของจริงได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การนำธรรมชาติมาเป็นบทเรียน อาจทำได้โดยจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่จัดห้องเรียนกลางสวน ใต้ต้นไม้ ริมน้ำ เขียววิทยากร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง จัดโครงการปลูกต้นไม้ทั้งในและนอกโรงเรียน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมให้คนในท้องถิ่น ร่วมรับรู้กิจกรรมร่วมกันของโรงเรียน ส่งเสริมกิจกรรมที่สัมพันธ์กับชุมชน ร่วมมือกับชุมชนในการแก้ปัญหาเด็ก ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทฤษฎีที่ 4 มุ่งมาดและมั่นคง (Willing and Firm) แนวทางดำเนินงานสามารถทำได้ โดยการพัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง มองเห็นตัวเองทั้งในส่วนดีและส่วนด้อย กล้ารับสภาพของตนเอง กล้ารับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับตน มุ่งมั่นพัฒนาและปรับปรุง รู้จักควบคุมอารมณ์ ความตั้งใจจริง จะเกิดขึ้นได้เมื่อรู้คุณค่าของสิ่งนั้น มีเป้าหมายที่ชัดเจน ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง ได้รับโอกาส เมื่อเกิดความผิดพลาด การพัฒนาความเชื่อมั่น เปิดใจความรู้ใหม่ รู้จักแยกแยะการหาเหตุผลหาคำตอบ รู้จักเชื่อมโยงประสบการณ์ ตัดสินใจ โดยคุณสมบัติเหล่านี้จะเพิ่มพูนและพัฒนาได้ ต้องมีผู้ช่วยเหลือ แนะนำและให้โอกาส ผู้สอนจะเป็นผู้สัมผัสความแตกต่างของผู้เรียนและหล่อหลอมสิ่งดีๆ ให้กับ ผู้เรียนได้ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้สอน และเมื่อผู้เรียนมีความสนใจย่อมจะกล้าเผชิญสภาวะต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

ทฤษฎีที่ 5 คำารรักไม่ตรีจิต (Friendship) จากแนวคิดความมนุษย์เป็นสัตว์สังคม มีสัญชาตญาณของการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่ไม่ชอบอยู่โดดเดี่ยว แต่อีกด้านของสมองก็แอดไปด้วยความคิดเกี่ยวกับตัวเอง ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมออกมาให้รู้ว่คนเราคิดถึงแต่ตัวเองจะค่อยๆ ลดลง หากสถาบันการศึกษาจะเป็นแหล่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น โดยผู้สอนมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับเพื่อน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานโดย การมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น ขอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ขอมรับความคิดและความสามารถของผู้อื่น เข้าใจ และเห็นใจผู้อื่น อ่อนโยนและผ่อนปรน รู้จักประมาณตน ไม่มุ่งมั่นเอาชนะ การทำงานร่วมกันโดยไม่มีอคติ มองผู้อื่นในแง่ดี อดทนและอดกลั้น ให้อภัยและให้โอกาส ขอมรับเหตุผลและความเปลี่ยนแปลง สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน การสื่อความคิดและความรู้สึก สุภาพอ่อน โยชน ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ จริงใจและให้เกียรติ ให้กำลังใจแก่กันและกัน สามัคคีปรองดองกัน ผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้คนเรามาแม้จะคิดต่างกันแต่ถ้ามีจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน ขอมรับฟังกันและกัน ช่วยกันคิดช่วยกันทำ เห็นความสำคัญอกันและกัน ความสำเร็จย่อมจะอยู่ไม่ไกล ความสุขจะอยู่แค่เอื้อม

ทฤษฎีที่ 6 ชีวิตที่สมดุล (Equilibrium of Life) แนวคิดและหลักการรักษาสมดุลของชีวิต คือ การปรับตัวเองให้อยู่ในความพอเหมาะพอดี รู้จักจำกัดของความปรารถนาส่วนตน มีการประพฤติปฏิบัติที่ตรงตาม ส้ารวมไม่หลงตัวเอง ขณะเดียวกันก็ไม่ดูถูกตนเอง ผู้ที่ปฏิบัติเช่นนี้ได้ย่อมมีความสุข ภารกิจสำคัญของผู้สอน คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้รู้และเข้าใจธรรมชาติของชีวิตและความเป็นไปในโลก ขณะเดียวกันก็ช่วยให้รู้จักตนเอง รู้ความสามารถของตนเอง รู้จุดอ่อน รู้จักปรับตัว และรู้วิธีแก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด ซึ่งมีแนวคิดในการดำเนินงานดังกล่าวโดยความสุขทางใจ จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กมีความรักและเป็นที่รัก ได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถ ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ ความสุขทางกายเกิดจากความรู้สึกที่ตนเองปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีที่อยู่อย่างสงบและสบาย

มีอาหารมีเครื่องนุ่งห่มและของใช้ไม่ขาดแคลน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเรียนรู้ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การเรียนเพื่อารู้ (Learn to know) การเรียนเพื่อให้เชี่ยวชาญ (Learn to do) และการเรียนเพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของสิ่งนั้น (Learn to be)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดจากผู้เรียนได้รับการปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรม ได้รับการยอมรับและความรัก ความรู้สึกอิสระผ่อนคลาย ตระหนักในตนเอง สามารถยอมรับและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้ การปรับตัวได้ดี รักธรรมชาติ เกิดพฤติกรรมการเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบตัว ได้แก่ ครูผู้สอน และเพื่อน

2.2 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเพื่อศึกษา ว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้ทำการจัดกลุ่มรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

อิสรา วิจิตพันธ์ (2558) ได้กล่าวถึงบรรยากาศในห้องเรียน ควรจัดบรรยากาศที่มีสภาพเอื้อต่อการเรียน มีบรรยากาศที่ผ่อนคลายสอดคล้องต่ออารมณ์ขัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกสนับสนุนให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกระตุ้นให้เกิดการคิด และแสดงความเป็นมิตรกับนักเรียน นักเรียนก็จะเรียนอย่างมีความสุข และควรจัดสัดส่วนของสื่อและบทเรียนให้ตรงตามสภาพวัยและความสามารถของนักเรียน มีการจัดหาสื่อที่เหมาะสมกับบทเรียน และครูควรรับรู้ความรู้สึกของนักเรียน เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน ดูแลเอาใจใส่นักเรียน และมีลักษณะความเป็นมิตร เข้าใจนักเรียน และมีความยุติธรรม

ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนประกอบด้วย

1. สัมพันธภาพในครอบครัว พ่อแม่ ลูก พี่น้อง ที่มีความรักใคร่ห่วงใยกันไว้วางใจกันปรับตัวเข้าหากัน มีกิจกรรมร่วมกัน ให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางที่ดีต่อกัน ให้โอกาสแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจกัน

2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความเข้าใจอันดีต่อกันทั้งด้านวาจา การแสดงกิริยาท่าทาง การให้ความช่วยเหลือ การให้และการยอมรับ รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น สนใจในความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. คุณภาพการสอนของครู คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่มีบทเรียนสนุก เนื้อหาน่าสนใจ มีบรรยากาศในการเรียนและสื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ตลอดจนมีการวัดประเมินผลที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

4. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังโดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ศิริพร ทองย้อย (2557) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนมี 4 ด้าน

1. ตัวนักเรียน มีความพร้อม สนใจที่จะเรียนรู้
2. เพื่อนมีสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้น มีความร่วมมือในการปรึกษาหารือให้ความช่วยเหลือกันและกัน

3. โรงเรียน แบ่งเป็นครู และสภาพโรงเรียน ครูต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียน บุคลิกที่เป็นมิตร มีความเมตตา สภาพในโรงเรียนต้องเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่เป็นอุปสรรคในการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

4. ครอบครัว ผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน สามารถให้คำปรึกษาให้กำลังใจ สนับสนุนในสิ่งที่นักเรียนชอบ

มารุต พัฒผล (2556, น.186) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้สอน มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสามารถในการปรับตัวและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม มีการจัดบรรยากาศทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดบรรยากาศทางสังคมที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และจัดบรรยากาศทางจิตวิทยาที่ผ่อนคลาย ไม่เครียด ไม่วิตกกังวล

พิณพนธ์ คงวิจิตต์ (2556) ได้กล่าวถึง นักเรียนจะมีความสุขในการเรียนเมื่อมีสถานการณ์ดังต่อไปนี้

1. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีอิสระ และไม่กดดัน
2. บุคลิกภาพของครูที่เป็นกันเองหรือมีอารมณ์ขัน

3. ครูจดจำและเรียกชื่อนักเรียนได้อย่างถูกต้อง
4. มีการทำกิจกรรมผ่อนคลายก่อนการจัดการเรียนรู้
5. บทเรียนมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถ
6. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียนตามความถนัดและความสนใจ
7. มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนาน
8. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่น่าสนใจประกอบการเรียนรู้
9. สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง
10. ครูเปิดโอกาสให้ประเมินผลงานของตนเองและเพื่อน
11. การให้รางวัลหรือคำชมเชยเมื่อมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554) ได้กล่าวถึง ลักษณะความสุขทางการเรียนเป็น 4 ด้าน หรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสุขในการเรียนรู้ ได้แก่

1. ด้านผู้เรียน หมายถึง ลักษณะของตัวผู้เรียนที่มีด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้อย่างมาก รวมไปถึงความพร้อมทางด้านร่างกาย ของผู้เรียนด้วย เพราะหากร่างกายของผู้เรียนไม่มีความพร้อมหรือสมาธิไปอยู่กับสิ่งอื่นนอกเหนือจากบทเรียน กระบวนการเรียนรู้ก็จะไม่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. ด้านผู้สอน หมายถึง ลักษณะของครูผู้สอนในทุกๆ ด้านที่แสดงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ออกมาให้เด็กนักเรียนเห็น เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะสามารถดำเนินไป หรือประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ความพร้อมของผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด นอกจากนี้ยังมีบุคลิกภาพ พฤติกรรมและเจตคติของผู้สอนที่แสดงออกต่อผู้เรียนก็มีส่วน หากผู้สอนมีความเมตตา จริงใจ และเข้าใจในพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่เลือกปฏิบัติ นักเรียนก็จะเกิดความรู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจผู้สอน ทำให้เกิดความสุขสบายใจและพร้อมที่จะเรียนรู้

3. ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถเข้าใจหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนของผู้บริหาร รวมไปถึงงบประมาณ ระบบการบริหารความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ และความพร้อมของอาคารสถานที่ บรรยากาศในห้องเรียนมีความปลอดภัยโปร่งแสงเข้าถึง บริเวณโรงเรียนสะอาด สะดวกสบาย มีที่พักผ่อนในช่วงพักกลางวัน อุปกรณ์การเรียนสำหรับวิชาต่างๆ มีความพร้อมสามารถให้เด็กได้สัมผัสของจริงได้ ก็จะทำให้เด็กเกิดความสามารถ สนุกในการที่จะเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

4. ด้านสัมพันธภาพกับผู้อื่น หมายถึง ความสัมพันธ์ของตัวนักเรียนกับบุคคลรอบตัว เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง เพื่อนๆ ไม่ว่าจะเป็เพื่อนในชั้นเรียน หรือเพื่อนในวัยเดียวกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

การช่วยเหลือและการทำงานร่วมการระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณเองมีผู้ที่คอยช่วยเหลือ ไม่ใช่เรียนแบบโดดเดี่ยว เมื่อมีเรื่องไม่เข้าใจจากการสอนของครูก็สามารถปรึกษาเพื่อนได้

ปีทมา ทองสม (2553) ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนการสอนบรรยากาศและสภาพแวดล้อม โดยให้ผู้เรียนได้สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียน และเสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนมีความสุข ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning) และกระบวนการประเมินตามสภาพจริง (Authentic evaluation) อีกทั้งควรมีการจัดการปัจจัยเกื้อหนุนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา รวมทั้งครูผู้สอนต้องมีคุณภาพ มีความสามารถในการสอนและถ่ายทอดองค์ความรู้ มีความเชี่ยวชาญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระและ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ หรืออาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสุขในการเรียนรู้ ได้แก่

1. ลักษณะการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ บทเรียนสนุกและน่าสนใจบรรยากาศในการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน และกระบวนการประเมินผล การเรียนการสอน

2. ลักษณะอาจารย์ ได้แก่ เข้าใจธรรมชาติของนักศึกษา ทักษะในการสื่อสาร รักและเอาใจใส่ต่อนักศึกษาและเป็นแบบอย่างที่ดี

3. ลักษณะนักศึกษา ได้แก่ สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น และทัศนคติต่อวิชาชีพที่ศึกษา

4. ลักษณะนักศึกษาร่วมวิทยาลัย ได้แก่ การช่วยเหลือด้านวิชาการและการยอมรับในกันและกัน

5. ลักษณะของวิทยาลัย ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของวิทยาลัยการบริการทางการศึกษา และกิจกรรมนักศึกษา

6. ลักษณะพ่อแม่ผู้ปกครอง ได้แก่ สถานะภาพครอบครัว ความเข้าใจศักยภาพของนักศึกษา ส่งเสริมความสามารถของนักศึกษา เอาใจใส่ต่อนักศึกษา และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สังคม

จุพาลย์ ผาอ่อน (2553) ได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ คือ ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน มีทักษะในการสื่อสาร รักและเอาใจใส่นักเรียน เพื่อนในกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมเพื่อนในกลุ่ม พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจศักยภาพของนักเรียน ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน เอาใจใส่นักเรียน และสัมพันธ์ภาพในครอบครัว การเรียนการสอน ได้แก่ บทเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน กิจกรรมในการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนการสอน นักเรียน ได้แก่ สุขภาพอนามัย การเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง และความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น

จิตติยา อัลอิตรีตี (2552) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขนั้นมีองค์ประกอบหลายประการ คือ สุขภาพ ร่างกาย และความปลอดภัยจากยาเสพติด ภาวะทางจิตใจ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ กระบวนการศึกษา โดยเฉพาะการประเมินผล ครู ผู้บริหาร โรงเรียน รวมไปถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งทุกส่วนสามารถผลักดันทำให้เด็กไม่เกิดความเครียดในการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข อันจะส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้มากยิ่งขึ้น

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544, น.24-30) กล่าวถึงปัจจัยที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขประกอบด้วย ความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน นักเรียนที่จะเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขนั้นจะต้องมีภาวะทางจิตใจ มีความรู้สึกที่ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ไม่รู้สึกท้อถอยบังคับให้เรียน ครูต้องใช้จิตวิทยาในชั้นเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยทำให้นักเรียนมั่นใจในตนเอง ครูและผู้ปกครองต้องพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขได้ นักเรียนมีความรักและศรัทธาของต่อครูและผู้บริหารให้การสนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอน

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข จึงได้นำความคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการมาสังเคราะห์ร่วมกัน แสดงให้เห็นดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข	ข้อบ่งชี้	อิสรา วิจิตพันธ์(2558)	ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557)	ศิริพร ทองย้อย (2557)	อรวรรณ มากสุข(2556)	วินิตา แก้วเกื้อ (2554)	ชญ์วัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554)	ธารณ์ ทองอก และคณะ (2554)	ประสงค์ ปุ๊กคำ (2554)	ปัทมา ทองสม 2553	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	รวิวรรณ คำเงินและ รุ่งนภา จันทรา (2553)	รวม	
ปัจจัย ด้าน ผู้สอน	1. เข้าใจ รัก เอาใจใส่ผู้เรียนให้คำแนะนำ และ ช่วยเหลือให้กำลังใจ	/			/	/	/		/	/	/	/		
	2. มีทักษะการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้				/				/	/				
	3. เป็นแบบอย่างที่ดี วางตัวเหมาะสม แต่งกาย สุภาพ	/		/		/				/				
	4. มีเมตตา เป็นกันเอง			/	/		/		/		/			
	5. ยอมรับในตัวนักเรียน รู้ความแตกต่างของ นักเรียน ให้อภัยเมื่อทำผิด	/			/	/						/		
	6. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	/												
	7. เป็นมิตร	/			/	/			/					
	8. ไม่เลือกปฏิบัติไม่ลำเอียง	/			/		/		/		/			

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยด้านผู้สอน	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข	อิสรา วิจิตพันธ์(2558)	ข้อบ่งชี้	ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557)	ศิริพร ทองย้อย (2557)	อรวรรณ มากสุข(2556)	วินิตา แก้วเกื้อ (2554)	ชัยวัฒน์ พันธุ์เสือ (2554)	ธารณ์ ทองอก และคณะ (2554)	ประสงค์ บุกคำ (2554)	ปัทมา ทองสม 2553	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	รวิวรรณ คำเงินและ รุ่งนภา จันทร์ธา (2553)	รวม
9. มีคุณธรรมและมีลักษณะความเป็นครู ตั้งใจสอน ใช้พูดเชิงบวก				/				/		/		/		
10. มีความรู้ในเรื่องที่สอน ชี้แนะแจ่มใส มีบุคลิกดี				/		/		/		/		/		
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านผู้สอน		/		/		/		/		/		/		10

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข	ข้อบ่งชี้	อิสรา วิจิตพันธ์ (2558)	ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557)	ศิริพร ทองชัย (2557)	อรวรรณ มากสุข (2556)	วินิตา แก้วเกื้อ (2554)	ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554)	ธารณ ทองงอก และคณะ (2554)	ประสงค์ ปุ๊กคำ (2554)	ปัทมา ทองสม 2553	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	รวิวรรณ กำเงินและ รุ่งนภา จันทรา (2553)	รวม	
ปัจจัยด้าน ครอบครัว	1. ครอบครัวรักใคร่กันมีสัมพันธภาพที่ดีมี กิจกรรมร่วมกันให้ความรักเอาใจใส่		/	/	/	/	/	/	/	/		/		
	2. ให้กำลังใจให้อภัยและให้คำชมเชย		/	/	/		/	/		/		/		
	3. ให้ปรึกษาแนะแนว และให้โอกาส แสดง ความคิดเห็น มีเหตุผล		/	/	/	/				/				
	4. สภาพครอบครัว และรายได้									/				
	5. เข้าใจศักยภาพของผู้เรียนและยอมรับ ความสามารถ									/	/		/	
	6. ส่งเสริมการเรียนรู้						/	/	/	/				
	7. เป็นแบบอย่างที่ดี			/										

ตารางที่ 2.1 สังกะระห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยด้าน ครอบครัว	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข		ชื่อบ่งชี้												
		8. ครอบครัวไว้วางใจในตัวบุตรหลาน			อิสรา วิจิตพันธ์(2558)										
		สรุปรงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย ด้านครอบครัว		/	ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	ศิริพร ทองย้อย (2557)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	อรวรรณ มากสุข(2556)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	วินิตา แก้วเกื้อ (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	ธารณ์ ทองอก และคณะ (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	ประสงค์ ปุ๊กคำ (2554)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	ปัทมา ทองสม 2553	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				/	รวิวรรณ คำเงินและ รุ่งนภา จันทรา (2553)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
				9	รวม										

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข	ข้อบ่งชี้												รวม	
ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	1. บทเรียนสนุก น่าสนใจตรงกับวัย เนื้อหาเหมาะสม	/	/	/	/					/	/	/		
	2. บรรยากาศการเรียนรู้ดี ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน		/	/	/						/			
	3. มีสื่ออุปกรณ์สื่อต่อการเรียนรู้ทันสมัย ใช้งานได้ เพียงพอ เหมาะสมกับบทเรียน	/	/	/	/		/			/	/		/	
	4. มีการประเมินผลหลากหลายเหมาะสมกับวัยและมีการประเมินตามสภาพจริง และมีการประเมินตนเอง	/	/	/	/		/			/	/			
	5. มีระบบช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์										/			

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข	ข้อบ่งชี้												รวม
	อิสรา วิชิตพันธ์ (2558)	ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557)	ศิริพร ทองชัย (2557)	อรวรรณ มากสุข (2556)	วินิตา แก้วเกอ (2554)	ชัชวรัตน์ พันธุ์เสื่อ (2554)	ธารณ ทองงอก และคณะ (2554)	ประสงค์ ปุ๊กคำ (2554)	ปัทมา ทองสม 2553	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	รวิวรรณ คำเงินและรุ่งนภา จันทรา (2553)		
ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	6. บทเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	/	/	/	/	/		/	/	/			
	7. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ส่งเสริม จินตนาการ กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์	/			/					/			
	8. มีกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร เพิ่มทักษะชีวิต					/	/		/				
	9. มีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย			/			/	/		/	/		
	10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด									/			
	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	10	

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข	ข้อบ่งชี้	อิสรา วิชิตพันธ์(2558)	ปัทมา เป็นนพุดเย็น (2557)	ศิริพร ทองช้อย (2557)	อรวรรณ มากสุข(2556)	วินิตา แก้วเกื้อ (2554)	ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554)	ธารณ ทองเอก และคณะ (2554)	ประสงค์ ปุกคำ (2554)	ปัทมา ทองสม 2553	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	รวิวรรณ คำเงินและ รุ่งนภา จันทร์ (2553)	รวม
ปัจจัย ด้าน เพื่อน	1. ใช้วาทกรรมทำทางที่ดีต่อกัน มีมนุษยสัมพันธ์	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	2. ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและการทำงาน ร่วมกัน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	3. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับ ในความสามารถ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	4. เคารพในสิทธิส่วนบุคคล	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	5. สนใจความรู้สึก รักใคร่กัน ให้กำลังใจ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	6. เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจให้แก่กัน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	7. ชักชวนทำสิ่งที่เป็นประโยชน์	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	8. สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านเพื่อน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

ตารางที่ 2.1 สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข	ข้อบ่งชี้												รวม
	อิสรา วิจิตพันธ์(2558)	ปัทมา เป็นนพุดเย็น (2557)	ศิริพร ทองชัย (2557)	อรวรรณ มากสุข(2556)	วินิตา แก้วเกอ (2554)	ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554)	ธารณี ทองงอก และคณะ (2554)	ประสงค์ ปุคคำ (2554)	ปัทมา ทองสม 2553	จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน 2553	รวิวรรณ คำเงินและ รุ่งนภา จันทรา (2553)		
ปัจจัย ด้าน ผู้เรียน	1.มีความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ		/										
	2.ร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี			/			/	/	/	/		/	
	3.มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน				/		/			/		/	
	4.รู้ความสามารถของตนเอง				/				/	/		/	
	5.ยอมรับความแตกต่างและเข้าใจผู้อื่น									/			
	6.กระตือรือร้น สนุกในการเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน			/					/			/	
	7.ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกตนเองได้			/									
	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านผู้เรียน	/	/	/	/	/	/	/	/	/		/	9

จากตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกปัจจัยที่มีความถี่ ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป ได้ตัวแปร ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ ปัจจัยด้านเพื่อนและปัจจัยด้านผู้เรียน เมื่อพิจารณาตัวแปรปัจจัยด้านเพื่อนและปัจจัยด้านผู้เรียน พบว่า มีผู้ทำการศึกษาเป็นจำนวนมากและเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สามารถนำปัจจัยเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการหรือบริหารองค์กรอย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญและมีความสนใจศึกษาตัวแปรที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาคัดสรรปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีความสุข จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้สอน 2) ปัจจัยด้านครอบครัว 3) ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มีความสุข ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้สอน

ปัจจัยด้านผู้สอนหรือครู คือ การปฏิบัติและการแสดงออกที่บ่งบอกถึงการเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน และบุคลิกลักษณะเฉพาะตามมาตรฐานวิชาชีพ จากการศึกษาของนักวิชาการได้สรุปลักษณะของผู้สอนหรือครู ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มีความสุขไว้ ดังต่อไปนี้

อิสรา วิจิตพันธ์ (2558) ครูต้องให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคนยอมรับฟังความคิดเห็น และส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน ดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ รับฟังเหตุผลของนักเรียนและมีลักษณะความเป็นมิตร เข้าใจและยอมรับในความสามารถของนักเรียน มีความยุติธรรม แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

ปัทมา เป้นพุดเย็น (2557) ผู้สอนต้องมีความเมตตากรุณา จริงใจต่อผู้เรียน ค้นหาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนสอนเป็นอย่างดี สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่นและได้เรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย

ศิริพร ทองย้อย (2557) ได้สรุปแนวคิด ในการส่งเสริมการเรียนรู้มีความสุขของนักเรียนโดยครูมีบุคลิกเป็นมิตร และมีความเมตตาต่อนักเรียน

อรรวรรณ มากสุข (2556) ได้สรุปลักษณะของครูที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มีความสุข ได้แก่ 1) เข้าใจธรรมชาติของนักเรียน หมายถึง การรับรู้และยอมรับความสามารถความถนัดความแตกต่างระหว่างบุคคลและจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนแต่ละคน และพร้อมให้อภัยเมื่อนักเรียนทำความผิด 2) ทักษะการสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน โดยใช้คำพูดที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ใช้คำพูดในด้านบวก เห็นอกเห็นใจนักเรียน 3) รักและเอาใจใส่ต่อนักเรียน หมายถึง การ

แสดงออกให้เห็นถึงความเมตตา กรุณาต่อศิษย์ มีความยุติธรรม เป็นมิตร มีความจริงใจ พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำที่ดีทั้งในและนอกเวลาและพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน

ประสงค์ ปุกคำ (2554) ได้สรุปคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า ควรมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน มีความเมตตาและเห็นคุณค่าของศิษย์ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรู้ลึกซึ้งในวิชาที่ศึกษาและที่สอน มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, น.27 อ้างถึงใน ทรรศนีย์ วรหาคำ, 2554, น.25) ได้เสนอแนวทางของครูที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน คือ

- 1) การสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน
- 2) การยิ้มแย้มแจ่มใส แสดงอารมณ์ดี
- 3) ใช้คำพูดที่แสดงความเมตตา และไม่ใช้วาจาเยาะเย้ยถากถางนักเรียนหรือใช้อำนาจข่มขู่ให้นักเรียนกลัว ครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนให้คำชมมากกว่าติ
- 4) ให้ความรักความอบอุ่นแก่นักเรียนทุกคน ให้ความรู้สึว่าตนเป็นที่รักและยอมรับของครูและเพื่อน ครูจะต้องเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์อันดี โดยต้องพยายามรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 5) ให้ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจ โดยครูต้องเอาใจใส่ และสอนนักเรียนให้อยู่ด้วยกันอย่างราบรื่น ไม่ข่มเหงซึ่งกันและกัน
- 6) ให้ความยุติธรรม การปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนด้วยใจเป็นกลางไม่มีอคติ ต้องพยายามควบคุมอารมณ์ให้ได้พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
- 7) ให้ความไว้วางใจและยกย่องให้นักเรียนทำงานหรือกิจกรรมตามที่มอบหมายโดยครูเป็นที่ปรึกษา ให้นักเรียนมีอิสระในการทำงาน และเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 8) มีความไวในการรับรู้อารมณ์ต่างๆ ของนักเรียน เช่น ขณะสอนเมื่อสังเกตเห็นว่านักเรียนไม่สนใจ ครูก็อาจจะเปลี่ยนกิจกรรมหรือเปลี่ยนเทคนิคการสอน เพื่อให้ทุกคนหันมาสนใจบทเรียนตามเดิม
- 9) มีการยอมรับนับถือ ครูเห็นคุณค่าในตัวนักเรียน ยอมรับว่านักเรียนเป็นบุคคลสำคัญมีคุณค่า
- 10) ให้นักเรียนมีบทบาทในการสร้างความดี เช่น นักเรียนที่เก่งช่วยสอนนักเรียนที่เรียนอ่อน
- 11) ไม่แสดงพฤติกรรมที่ซ้ำ ครูต้องพยายามเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ไม่ให้ซ้ำกันเป็นประจำเพราะจะทำให้เกิดบรรยากาศที่น่าเบื่อหน่าย

12) แรงเสริมหรือรางวัล ควรให้กำลังใจแก่นักเรียนที่มีจุดเด่นด้านต่างๆ อย่างทั่วถึง และตามความเหมาะสม เช่น การชมเชยให้นักเรียนภูมิใจในตนเอง

กิตติวดี บุญเชื้อ (2540) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้บนฐานแห่งความรัก และความศรัทธาของผู้เรียนที่มีต่อผู้สอน โดยครูผู้สอนต้องมีเมตตาเป็นกันเอง มุ่งมั่นที่จะช่วยเมื่อมีปัญหา ให้กำลังใจ และให้โอกาส ยอมรับในสภาพที่เป็นอยู่ เปิดโอกาสให้ได้แสดงออกรักษาความยุติธรรม จริงใจและอดทน แก้ปัญหาอย่างนุ่มนวลด้วยเหตุผล ส่งเสริมความสนใจ และการสร้างความผูกพัน โดยทำความรู้จักกับผู้เรียน ศึกษาประวัติเป็นรายบุคคล จดจำสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับผู้เรียน ติดตามถามข่าวในวาระต่างๆ การรักษามิตรภาพ รักษาความลับของผู้เรียน เห็นความสำคัญและเอาใจใส่ทุกคนอย่างทั่วถึง ใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ ผู้สอนเป็นผู้ที่สัมผัสความแตกต่างของผู้เรียน และหล่อหลอมสิ่งดีๆ ให้เกิดแก่ผู้เรียนได้

สรุปปัจจัยด้านผู้สอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข เนื่องจากผู้สอนเป็นบุคคลที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ลักษณะผู้สอนต้องมีความเมตตากรุณาเป็นกันเอง จริงใจ เข้าใจธรรมชาติของนักเรียน มีทักษะในการสื่อสาร ใช้คำพูดเชิงบวก รักและเอาใจใส่ต่อนักเรียนและเป็นแบบอย่างที่ดี วางตัวเหมาะสม มีความพร้อมในการสอน มีบุคลิกภาพดี ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ มีความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน ให้อภัย และรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีเหตุผล มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนสอน

2. ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มาจากความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน ครูและผู้ปกครองต้องพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กนักเรียนเรียนรู้มีความสุขได้ พ่อ แม่ พี่ น้อง และครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อการมีชีวิตที่ดีของเด็ก โดยเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ดีก็จะมีค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ดีตามครอบครัว (Frances and Louise, 1995 อ้างถึงใน นฤมล อึ้งเจริญ, 2552) จากการศึกษาของนักวิชาการได้สรุปลักษณะของครอบครัว หรือสัมพันธ์ภาพในครอบครัว หรือพ่อแม่ผู้ปกครอง ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มีความสุขไว้ดังต่อไปนี้

สุชีรา วิบูลย์สุข และ นิตยาภรณ์ บุญสวัสดิ์ (2558) กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้ได้ดีถ้ามีความสุข พ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจศักยภาพและส่งเสริมตาม ความสามารถที่เด็กมี ต้องเข้าใจว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หากพ่อแม่คาดหวังมากเกินไป หรือเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งที่เด็กทำไม่ได้และไม่อยากทำจะทำให้เด็กเกิดความเครียด ทำให้เด็กเรียนรู้อย่างไม่มีความสุข พ่อแม่ที่ให้การ

เสริมแรงเมื่อเด็กทำสิ่งที่ดี ให้การชมเชย ให้รางวัล ให้ความรักและยกย่อง จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี เกิดความรู้สึที่ดีต่อตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง

ปัทมา เป็นพุดเย็น (2557) ให้ความหมายถึงสัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก พี่น้อง ที่มีความรักใคร่ห่วงใยกัน ใ้วางใจกัน ปรับตัวเข้าหากัน มีกิจกรรมร่วมกัน ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ดีต่อกัน ให้โอกาสแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจกัน

ศิริพร ทองช้อย (2557) ได้สรุปแนวคิดในการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน โดยผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน สามารถให้คำปรึกษาให้กำลังใจสนับสนุนสิ่งที่นักเรียนชอบ

อรรวรรณ มากสุข (2556) ได้สรุปลักษณะครอบครัวที่มีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ดีคือ มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของสมาชิกในครอบครัว มีความรักใคร่ผูกพัน เคารพซึ่งกันและกัน เอาใจใส่ดูแลเอาใจอาทรกัน ให้ความช่วยเหลือและให้อภัยซึ่งกันและกัน ใ้วางใจกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว มีส่วนร่วมในการปรึกษาหรือตัดสินใจในเรื่องสำคัญของครอบครัว อยู่ด้วยกันอย่างสงบสุขและแก้ปัญหาขัดแย้งด้วยเหตุผล และพร้อมที่จะให้อภัยกันเสมอ

ประสงค์ ปุกคำ (2554) ได้ให้ความหมายสัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว หรือการแสดงออกด้านพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัว มีปฏิสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันในครอบครัว มีความรักใคร่ห่วงใยซึ่งกันและกัน การใ้วางใจซึ่งกันและกัน ความสามัคคีกัน ความผูกพันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ธารณ์ ทองงอก และคณะ (2554) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญของนักเรียน เพราะครอบครัวเป็นหน่วยของสังคมที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด นักเรียนต้องได้รับความรักได้รับการสนับสนุน เช่น เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์การเรียน ค่าอาหาร ได้รับแรงจูงใจในการเรียน ความรักความเอาใจใส่จากผู้ปกครอง

รวีวรรณ คำเงิน และ รุ่งนภา จันทรา (2553) ได้กล่าวถึงลักษณะด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข คือ การแสดงออกของพ่อแม่ผู้ปกครองที่ให้ความรักความอบอุ่นและเอาใจใส่ต่อนักเรียนนักศึกษา ความใ้วางใจและเชื่อใจ การให้กำลังใจยกย่องชมเชยและยอมรับในตัวนักเรียนนักศึกษา

นฤมล อึ้งเจริญ (2552) ได้ให้ความหมายว่าสัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว หรือการแสดงออกด้านพฤติกรรมที่สมาชิกในครอบครัว มีปฏิสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมร่วมกัน สามัคคีกัน ความผูกพันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในครอบครัว มีการสนับสนุนด้านอารมณ์และสิ่งแวดล้อมในครอบครัว การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544) กล่าวว่า การที่เด็กจะเรียนรู้อย่างมีความสุขจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ดังนี้ พ่อแม่ผู้ปกครอง ต้องเข้าใจระบบการศึกษาว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ดีถ้ามีความสุข ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองต้องเข้าใจศักยภาพของเด็กและส่งเสริมตามความสามารถที่เด็กมี ต้องเข้าใจว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน จึงควรมีความคาดหวังในตัวลูกตามความเป็นจริง คาดหวังให้เขาพยายามเต็มที่ และยอมรับในความสามารถเท่าที่ทำได้ ไม่ควรคาดหวังและเคี่ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งที่เขาทำไม่ได้ และไม่อยากทำ

สรุปปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยครอบครัวต้องเข้าใจศักยภาพของนักเรียน ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน เอาใจใส่ต่อนักเรียน สามารถให้คำปรึกษาให้กำลังใจและให้โอกาส ให้โอกาสแสดงความคิดเห็น ให้คำชมเชยสนับสนุนในสิ่งที่นักเรียนชอบไว้วางใจในตัวบุตรหลาน ลักษณะของครอบครัวมีความรักใคร่กันมีสัมพันธภาพที่ดี มีกิจกรรมร่วมกันให้ความรัก มีเหตุผล เป็นแบบอย่างที่ดี

3. ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนจะสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ซึ่งมีส่วนสำคัญผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ เกิดพฤติกรรมใฝ่รู้ การเรียนรู้มากๆ ทำให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความสามารถในการตัดสินใจเป็นคนมีเหตุผล มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเองและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการศึกษาของนักวิชาการได้สรุปลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขไว้ดังต่อไปนี้

อิสรา วิจิตพันธ์ (2558) กิจกรรมในการเรียนการสอน ที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุข ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและแปลกใหม่ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ได้รับความสนใจของผู้เรียนให้อยากเรียนรู้ มีเทคนิคและวิธีกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

ปัทมา เป้นพุดเย็น (2557) คุณภาพการสอนของครู คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่มีบทเรียนสนุก เนื้อหาน่าสนใจ มีบรรยากาศในการเรียน และสื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ตลอดจนมีการวัดประเมินผลที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

อิสรา วิจิตพันธ์ (2558) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขในส่วนของบทเรียน การจัดสัดส่วนของบทเรียนให้ตรงตามสภาพวัย และความสามารถของนักเรียน มีการจัดหาสื่อที่เหมาะสมและเชื่อมโยงกับบทเรียนและตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ บทเรียนเข้าใจง่าย มีปริมาณเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและแปลกใหม่ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ได้รับความสนใจของผู้เรียนให้อยากเรียนรู้ มีเทคนิคและวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำสิ่งที่อยู่รอบตัวมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปรียบเสมือนจริง น่าสนใจ เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์ เพลง หนังสือได้อย่างเหมาะสม การประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ในส่วนเนื้อหาและกระบวนการที่ควรจะเป็นตามระดับชั้นเรียน และความสอดคล้องกับอายุตามศักยภาพ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง ประเมินนักเรียนด้วยกัน มีการประเมินพัฒนาการ เพื่อทราบจุดอ่อนของตนเอง เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงให้พัฒนาขึ้นเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

ปัทมา เป้นพุดเย็น (2557) ได้กล่าวถึงการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีบทเรียนสนุก เนื้อหาน่าสนใจ มีบรรยากาศในการเรียน และสื่ออุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ ตลอดจนมีการวัดประเมินผลที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

ศิริพร ทองย้อย (2557) ได้สรุปแนวคิดในการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน โดยการจัดกระบวนการสอนที่น่าสนใจ เหมาะสมกับพัฒนาการและความต้องการของนักเรียน

อรรวรรณ มากสุข (2556) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) บทเรียนเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับวัย มีความสนุกสนานเริ่มจากง่ายไปยาก ทันสมัย มีการเชื่อมโยงความรู้เก่าไปสู่ความรู้ใหม่
- 2) บรรยากาศในการจัดการเรียนมีความผ่อนคลาย มีการซักถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แทรกอารมณ์ขัน

3) กิจกรรมการเรียนรู้ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สนุกและกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในบทเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก มีส่วนร่วมในกิจกรรม

4) สื่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยนักเรียน มีจำนวนเพียงพอ เข้าใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ทันสมัย สอดคล้องกับบทเรียน

5) การประเมินผลการเรียนรู้ มีการวัดตามสภาพจริง มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง

ประสงค์ ปุ่กคำ (2554) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสนใจนักเรียนเท่าเทียมกันทุกคน และควรจัดการสอนจากเรื่องง่ายไปหายาก และน่าสนใจ มีกิจกรรมที่หลากหลาย สนุก ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิด และควรมีการเสริมแรงด้วยการประเมินผล ควรเน้นการประเมินผลจากสภาพจริง ใช้วิธีการที่หลากหลาย

สำราญ สิริภคมงคล (2554) แนวทางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน จำเป็นต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งจากธรรมชาติและจากการปฏิบัติจริง บูรณาการโดยมีเป้าหมายการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

นภดล แสนขวา (2552,น. 11) องค์ประกอบของคุณภาพการสอน ประกอบด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีบทเรียนสนุก เนื้อหาน่าสนใจ จัดบรรยากาศในการเรียนและสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนมีส่วนร่วม ตลอดจนมีการวัดประเมินผลที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง

สรุปปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกันจัดหลักสูตร ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียนและจัดกิจกรรม และได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของเด็กแต่ละคนจนมีความรู้และทักษะในการดำรงชีวิต ในการพัฒนา มีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้นำในสังคมอย่างสงบสุข การจัดบทเรียนเหมาะสมกับนักเรียน สนุก แปลกใหม่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ส่งเสริมจินตนาการ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีอิสระและไม่กดดัน สนุกสนาน ผ่อนคลาย แทรกอารมณ์ขัน และมีความหลากหลายในการใช้สื่อการเรียนการสอน มีปริมาณเพียงพอเหมาะสมกับบทเรียน ใช้เทคโนโลยีที่น่าสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ มีการเสริมแรงโดยให้รางวัลหรือ

คำชมเชย มีระบบช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ และ มีการประเมินผลหลากหลายเหมาะสมกับวัย และมีการประเมินตามสภาพจริง และมีการประเมินตนเอง

4. ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ

บรรยากาศทางกายภาพหรือบรรยากาศในห้องเรียน หรือสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้นที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน เอื้ออำนวยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน สะดวก ปลอดภัย ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด สื่อเทคโนโลยี ห้องสุขา อาคารที่พัก การรักษาพยาบาล บริการอาหาร น้ำดื่ม จากการศึกษาของนักวิชาการได้สรุปบรรยากาศทางกายภาพ หรือบรรยากาศในห้องเรียน หรือสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขไว้ ดังต่อไปนี้

อิสรา วิจิตพันธ์ (2558) บรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน ห้องเรียนมีแสงสว่างที่เหมาะสม ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น มีมุมความรู้ต่างๆ ในห้องเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

ณัฐภัก อุทโท (2558) ได้สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดบริเวณโรงเรียน 2) การจัดอาคารเรียน 3) การจัดห้องเรียน 4) การจัดโรงอาหาร และ 5) การจัดห้องสุขา

ชัยวัฒน์ พันธุ์เสือ (2554) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อม คือ ความพร้อมของอุปกรณ์อาคารสถานที่ ห้องเรียนมีความปลอดภัยโปร่งแสงเข้าถึง บริเวณโรงเรียนสะอาด สะดวกสบาย มีที่ให้พักผ่อนในช่วงพักกลางวัน

ประสงค์ ปุกคำ (2554) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ดีมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเองทั้งในด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และยังทำให้นักเรียนรักหวงแหนและภูมิใจในโรงเรียนของตนเอง

ทรรศนีย์ วรหาคำ (2554) ให้ความหมายสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานจัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับการจัดสภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องสุขาที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬาที่มีเพียงพอ เหมาะสมและปลอดภัย ตกแต่งอาคารสถานที่

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, น.26 อ้างถึงใน ทรรศนิย วราห์คำ, 2554, น.22) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการอาคาร สถานที่ และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมเอาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในสถาบันการศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่ อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการ ฝึกงาน พื้นที่สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล

2. การวางผังบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลม เพื่อต่อการรับแสงสว่าง และป้องกันเสียงรบกวนได้

3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเดินเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคาเชื่อม ระหว่างอาคารต่างๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้เลื้อยหรือพันธุ์ไม้พุ่ม

4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสะดวกขึ้นและร่มเงาแก่นักเรียน หรือนักศึกษา เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้มีระบบการกำจัดขยะ เปียกขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การทำปุ๋ยหมัก

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.1-7 อ้างถึงใน นงนุช โสภี, 2554, น.23) กล่าวว่า การจัด บริเวณโรงเรียน หมายถึง

1. หน้าโรงเรียน

1.1 มีการจัดวางผังที่ดีเป็นส่วน การติดต่อระหว่างอาคาร สะดวก บริเวณหน้า โรงเรียนและรอบอาคารสะอาด

1.2 หากเป็นโรงเรียนใหม่ ควรวางแผนการใช้ที่ดิน และสถานที่ที่จะก่อสร้างอาคาร ล่วงหน้าสำหรับการขยายตัวในอนาคต

1.3 ประตูหน้าโรงเรียน ควรเปิดให้นักเรียนเข้า – ออกด้วยความสะดวก และส่งา ผ่าเผย จัดทำป้ายชื่อโรงเรียนให้เด่นเป็นสง่า ใช้ตัวอักษรอ่านง่าย และถ้าจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยควรใช้ที่มีขนาดเล็กกว่าภาษาไทย ถ้าโรงเรียนตั้งอยู่ในชอยควรมีป้ายบอกทิศทางไปโรงเรียนที่ ชัดเจน

2. สนามหญ้า

2.1 ตกแต่งให้สวยงาม โดยทำความสะอาดตัดหญ้าให้เป็นระเบียบ ปลูกต้นไม้ ประดับจัดสวนหย่อม ทำสระน้ำ ทำน้ำตก มีที่ทิ้งขยะที่จัดทำเรียบร้อยสวยงามมีฝาปิดวางไว้จุดต่างๆ

2.2 จัดให้นักเรียนดูแลร่วมกันทุกบริเวณ

3. พื้นที่เกษตร
  - 3.1 จัดพื้นที่เพาะกล้าไม้หรือเรือนเพาะชำปลูกผักสวนครัวปลูกพืชไร่ ปลูกพืชสมุนไพร เลี้ยงเป็ด ไก่ หมู ทำบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น
4. สนามกีฬา
  - 4.1 จัดทำสวนเอนกประสงค์ เพื่อให้นักเรียนไปใช้ประโยชน์เต็มที่
  - 4.2 จัดสนามกีฬาในร่ม ตกแต่งรอบสนามกีฬาให้ร่มรื่นสวยงาม ริมสนามจัดเก้าอี้ให้นักเรียนได้พักผ่อน มีที่เก็บของสำหรับนักเรียนที่เล่นกีฬา และบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้และน่าดู
5. ถนนและบริเวณที่เหลื่อ
  - 5.1 จัดสร้างถนนและทางเดินให้อยู่ในสภาพที่ดี และใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล
  - 5.2 ปลูกไม้ยืนต้นให้ร่มเงาริมถนนให้นักเรียนได้พักผ่อน
  - 5.3 จัดให้ความรู้ตามต้นไม้ เช่น จัดหนังสือแขวนตามต้นไม้ ป้ายคำขวัญ ป้ายสุภาษิต หรือป้ายอื่นๆ ติดตามต้นไม้
  - 5.4 จัดฝังสวนในโรงเรียนให้มีอ่างเก็บน้ำ ต้นไม้ สวนป่า
  - 5.5 จัดให้มีระบบการจราจรที่เป็นระเบียบ มีทางข้ามของนักเรียน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและนักเรียนได้เรียนรู้กฎจราจร
  - 5.6 ไม่ควรมีทางเข้าออกมากเพื่อความสะดวกในการเล่นนักเรียน
6. อาคารเรียน ประกอบด้วย
  - 6.1 ประวัตินอาคาร มีการจัดทำทะเบียนอาคาร โดยมีชื่ออาคาร วันเดือนปีที่ก่อสร้างงบประมาณ พร้อมกับกำหนดชื่อให้หมายเลขอาคารแต่ละหลัง
  - 6.2 อาคารเรียน อาคารประกอบ เช่น ห้องสมุด โรงอาหาร เรือนเพาะชำ ควรตกแต่งดูแลรักษาความสะอาด และอาจตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับให้สวยงามมีชีวิตชีวา
  - 6.3 บำรุงซ่อมแซมอาคารให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และควรจัดให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ
  - 6.5 จัดให้มีถังขยะในอาคารเป็นจุดๆ แบ่งนักเรียนดูแลเรื่องการทำมาสะอาดเป็นบริเวณ หรือเป็นขั้นตอนตามความเหมาะสม
  - 6.4 กรณีที่มีโรงฝึกงาน ควรจัดเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งานมีมาตรการปลอดภัยในการฝึกงาน และปฏิบัติตามแผนการบำรุงรักษา

7. ห้องน้ำ ห้องส้วม

7.1 ดูแลความสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ จัดให้มีถังขยะและมีถังเก็บน้ำทุกห้องอาจมีไม้ประดับเพื่อความร่มรื่น

7.2 ให้มีความรู้เรื่องการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมถูกวิธี

8. ห้องเรียน

8.1 จัดทำป้ายหรือหมายเลขประจำห้องให้เห็นชัดเจน

8.2 จัดให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันรับผิดชอบในห้องเรียน เช่น การทำความสะอาด จัดที่นั่งเรียน และจัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

8.3 จัดแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ดูแลความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้น่าอยู่น่าเรียน

8.4 แบ่งกลุ่มนักเรียน และจัดเตรียมห้องให้เหมาะสมกับการใช้งาน หรือเหมาะสมกับวิชาต่างๆ ที่เรียน

สรุปปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข โรงเรียนมีบรรยากาศดี ต้นไม้ร่มรื่น และสิ่งก่อสร้าง ห้องเรียน สนามกีฬา สวนหย่อม มีความปลอดภัย อาคารสถานที่เพียงพอ และขนาดเหมาะสม ห้องเรียนโปร่งแสงเข้าถึง และสะอาด ห้องน้ำสะอาดและปริมาณเพียงพอ และมีระบบบริหารงานจัดการห้องเรียนที่ดี

2.3 แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีความสุข

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ได้สรุปวิธีการปรับโฉมโรงเรียนเพื่อให้เด็กเยาวชนมีความสุขมากขึ้น (อเล็กซานดร้า ชิฟเฟอร์ลิน, นิตยสารไทม์, 2015) ได้รวบรวมบทเรียนที่น่าสนใจจากโรงเรียนทั่วสหรัฐอเมริกา และนโยบายของรัฐบาลกลาง

1. การเปลี่ยนวิธีการให้การบ้านนักเรียน เนื่องจากมีงานวิจัยที่ค้นพบว่า นักเรียนไม่ได้รับประโยชน์จากการทำการบ้านหลังเลิกเรียนกับผู้ปกครอง แต่กลับพบว่าการบ้านที่เกิดจากความสนใจของนักเรียนเองสามารถส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนได้ดีแม้จะใช้เวลาเพียงเล็กน้อย

2. การปรับลดจำนวนคาบเรียนในห้องเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ควรเน้นให้เกิดการเคลื่อนไหวร่างกาย นอกจากจะลดปัญหาโรคอ้วนในวัยรุ่นแล้ว ทางการแพทย์ยังพบว่า การเคลื่อนไหวร่างกายจะช่วยเพิ่มพลังสมอง ซึ่งจะส่งผลดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ

3. การเฝ้าระวังการป่วยทางจิต เนื่องจากความผิดปกติด้านสภาพจิตใจนั้นไม่สามารถตรวจวัดโดยเครื่องมือได้เพียงอย่างเดียว จึงจำเป็นต้องใช้การสังเกตร่วมด้วยเพื่อการรักษาอย่างทันที่

4. จัดโรงอาหารให้เอื้อต่อสุขภาพการกินที่ดีเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกินผักผลไม้ เนื่องจากมีงานวิจัยพบว่า มีนักเรียนเพียงครึ่งเดียวที่เลือกซื้อผักและผลไม้เป็นอาหารกลางวัน และเด็กจำนวนน้อยที่เลือกกินผักผลไม้ ดังนั้น โรงเรียนควรมีนโยบายเพื่อส่งเสริมสุขภาพการกินอย่างมีคุณภาพ เช่น การให้นักเรียนผลิตวัตถุดิบเองในสวนของโรงเรียน

5. การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในความแตกต่าง เพื่อให้นักเรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งงานวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จในอนาคตของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มาจากพื้นฐานครอบครัวที่แตกต่างกัน แม้กระทั่งชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กสู่โลกแห่งการทำงานจริง

6. เปลี่ยนการจัดระเบียบวินัยให้เป็นข้อตกลงร่วม ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างครูกับนักเรียน ทำให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมโดยไม่รู้สึกรู้ว่าถูกบังคับหรือถูกลงโทษ ซึ่งทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้ด้วยตัวของนักเรียนเอง

7. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อันดี เด็กเรียนรู้ได้ดีเมื่อพวกเขาสนใจจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ และมีสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ได้ตรงจุด

8. เริ่มชั้นเรียนหลัง 8.30 น. เพื่อให้นักเรียนพักผ่อนอย่างเพียงพอ ส่งผลต่อสุขภาพที่แข็งแรงและเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ และลดปัญหาอ่อนในวัยรุ่น และขาดสมาธิในการเรียน การปรับเวลาเรียนเป็นการปรับเปลี่ยนตารางชีวิตของวัยรุ่น

ศิริพร ทองย้อย (2557) ศึกษาและเปรียบเทียบความสุขในการเรียน และแนวทางเสริมสร้างความสุขในการเรียน ผลการศึกษาแนวทางเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนักเรียนในแต่ละด้าน ได้แก่

ด้านตัวนักเรียน สิ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

1. ครูสอนสนุก สอนรู้เรื่อง บรรยากาศในการเรียนที่ดี ไม่กดดัน ไม่เคร่งเครียด กิจกรรมสนุกสนาน

2. ครูเอาใจใส่นักเรียน ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ครูน่ารัก

3. เพื่อนช่วยกันเรียน มีเพื่อนที่ดี

4. ได้เรียนวิชาที่ชอบ สนใจ และถนัด

5. ไม่สั่งการบ้านมากจนเกินไป

6. แสดงความคิดเห็นกับอาจารย์ได้

ด้านเพื่อน สิ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

1. เพื่อนช่วยกันทำงานกลุ่ม

2. เพื่อนสอนการบ้าน สอนในเรื่องที่เรายังไม่เข้าใจอย่างเต็มที่

3. เพื่อนเอื้อเฟื้อ แบ่งปันซึ่งกัน

4. เพื่อนอารมณ์ดี ตลก ยิ้มแย้ม คุยเป็นมิตร

5. เพื่อนไม่ทะเลาะกัน

สิ่งที่ต้องการให้เพื่อนทำให้เพื่อให้นักเรียนมีความสุข

1. ช่วยกันทำงาน การบ้าน แบบฝึกหัด

2. ช่วยเหลือเพื่อนทุกเรื่อง ไม่ทิ้งกัน มีน้ำใจ

3. พุดคุยกัน ปรึกษากัน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4. สามัคคี รักใคร่กัน ไม่ทะเลาะกัน รู้จักปรับความเข้าใจกัน

5. ทิวสอบให้เพื่อนๆ

ด้านโรงเรียน สิ่งที่โรงเรียนทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

1. ครูอารมณ์ดี ไม่ลำเอียง มีเหตุผล สร้างบรรยากาศที่ดีในการสอน

2. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี ปลอดภัย รมรื่น ห้องเรียนกว้างดี ห้องน้ำสะอาดถูก

สุขอนามัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ไม่มีการทะเลาะวิวาท

สิ่งที่ต้องการให้โรงเรียนทำเพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

1. ลดกฎระเบียบที่เคร่งครัดลงบ้าง ไม่เข้มงวดเกินไป เข้าใจในความต้องการของนักเรียน

2. ห้องน้ำสะอาด ปราศจากกลิ่นเหม็น

3. ครูให้การบ้านเหมาะสม ไม่มากเกินไป

4. จัดกิจกรรมคลายเครียดมากขึ้น เช่น กีฬา ดนตรี

5. มีอุปกรณ์การเรียนและสื่อการสอนที่ครบสมบูรณ์

6. แก้ปัญหาเด็กสูบบุหรี่

ด้านครอบครัวสิ่งที่ครอบครัวมีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน

1. พ่อแม่ ผู้ปกครอง เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน สนับสนุนการเรียน

2. ให้คำปรึกษาทุกเรื่องที่ทำให้ทุกข์ใจ

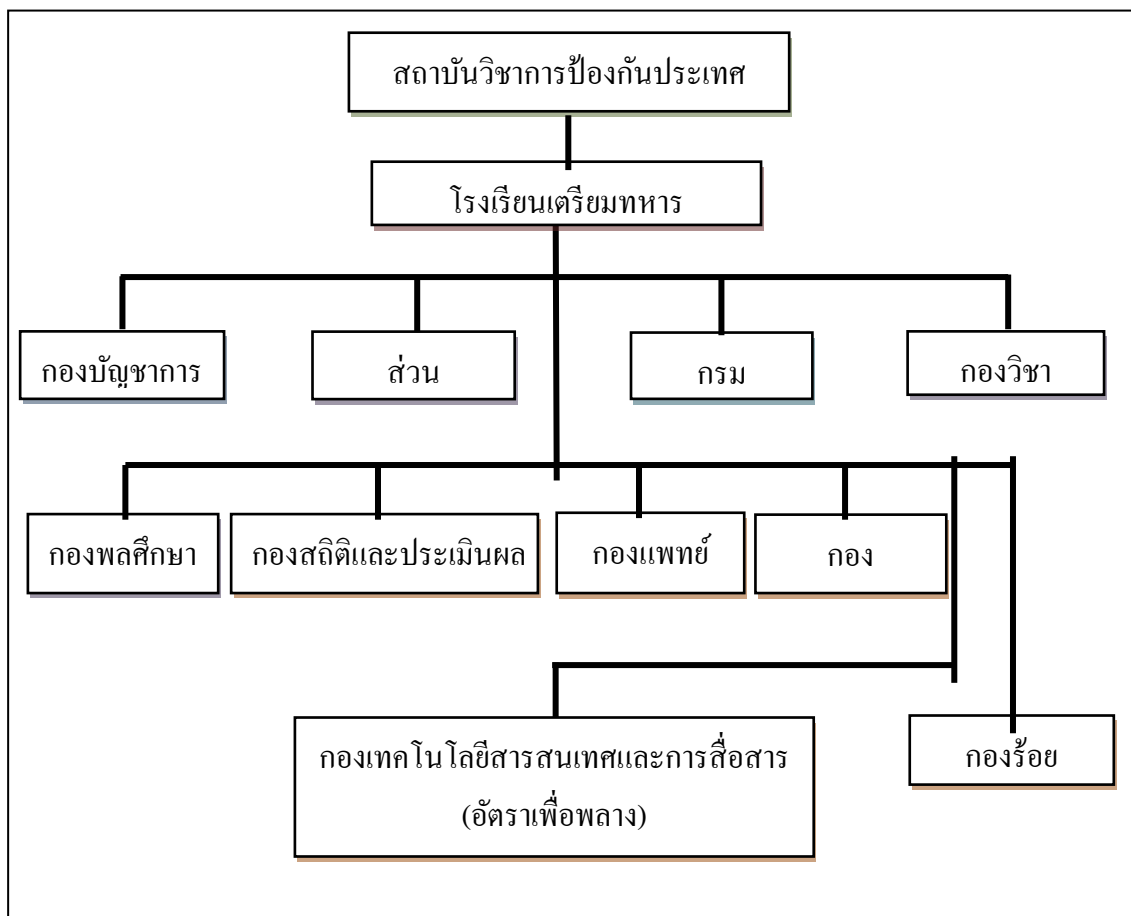
3. ไม่เข้มงวดกับคะแนน ไม่ซ้ำเติม กดดัน และไม่บ่น
4. มีเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน

2.4 สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันป้องกันวิชาการป้องกันประเทศ

โรงเรียนเตรียมทหาร (Armed Forces Academies Preparatory School) (ร.ร.ตท.) เป็นสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ผู้ที่ศึกษาในโรงเรียนเตรียมทหาร เรียกว่า นักเรียนเตรียมทหาร (นตท.) การรับสมัครบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารนั้น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จะเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือก จากนั้นแต่ละเหล่าทัพจะส่งผู้ผ่านการสอบคัดเลือกมาเรียนรวมกันที่โรงเรียนเตรียมทหารเป็นเวลา 2 ปี ภายหลังจากที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหารแล้ว นักเรียนเตรียมทหารเหล่านี้จะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่าทัพ ตามที่นักเรียนได้สมัครและผ่านการสอบคัดเลือก เมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเหล่าทัพ หรือโรงเรียนนายร้อยตำรวจแล้ว นักเรียนนายร้อยเหล่านี้จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นนายทหาร และนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร

การสร้างนายทหาร นายตำรวจ อันเป็นกำลังหลักที่สำคัญด้านความมั่นคงของชาติ เริ่มต้นในโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาแรกที่ทำให้การเปลี่ยนสภาพบุคคลพลเรือนให้เป็นนักเรียนทหาร เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ ก่อนไปศึกษาต่อยังโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ (โรงเรียนเตรียมทหาร, 2543) กระบวนการสร้างและหล่อหลอมนักเรียนเตรียมทหาร มีทั้งการฝึก การศึกษา ตลอดจนมีระบบปรับปรุงลักษณะทหาร อันเป็นกระบวนการที่มุ่งวางพื้นฐานอุปนิสัยจิตใจ ตั้งแต่เริ่มต้นชีวิตนักเรียนเตรียมทหาร (โรงเรียนเตรียมทหาร, 2552)

ส่วนการศึกษาโรงเรียนเตรียมทหาร มีภารกิจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโดยตรง ดำเนินงานสนองต่อปรัชญาโรงเรียนเตรียมทหาร “สามัคคี มีความรู้ คู่คุณธรรม” มีหน้าที่ให้การ ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ชั้นปี ช่วงชั้นปีที่ 4 ในมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ของแผนการเรียนสายสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560) รวมทั้งดำเนินการวัดผลการเรียนตามระเบียบการวัดผลให้มีความรู้ความสามารถที่จะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ มีผู้อำนวยการส่วนการศึกษาโรงเรียนเตรียมทหารเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างและการจัดส่วนราชการ

หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พ.ศ.2554 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) เป็นหลักสูตรเทียบเท่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับการศึกษาต่อในโรงเรียนเหล่าทัพ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โดยจัดเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะที่สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ความรู้ ทักษะและวัฒนธรรม การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ความชื่นชม การเห็นคุณค่า ภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในภาษาประจำชาติ
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตและศึกษาต่อ การมีเหตุผล มีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ พัฒนาการคิดอย่างมีระบบและสร้างสรรค์

3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ การนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และจิตวิทยาศาสตร์

4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข การเป็นพลเมืองดี ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา การเห็นคุณค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความรักชาติและภูมิใจในความเป็นไทย

5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ความรู้ทักษะ และเจตคติในการสร้างเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเองและผู้อื่น การป้องกันและปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอย่างถูกวิธี และทักษะในการดำเนินชีวิต การป้องกันตนเองและช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป

6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ความรู้ทักษะ และเจตคติในการทำงาน การจัดการ การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการใช้เทคโนโลยี

8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ความรู้ทักษะ และเจตคติ และวัฒนธรรมการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้และการประกอบอาชีพ

เพื่อให้การเรียนการสอนของนักเรียนเตรียมทหาร บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โรงเรียนเตรียมทหาร จึงมีการกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับนักเรียนเตรียมทหารขึ้น เพื่อช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ ความรู้เพิ่มเติม นอกเหนือจากการศึกษาในห้องเรียนตามความถนัดหรือความสนใจของนักเรียนเตรียมทหาร และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร ประกอบด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมชมรม 3) กิจกรรมตามระเบียบ โรงเรียนเตรียมทหาร 4) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และ 5) กิจกรรมห้องสมุด

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลจำนวน นตท. แต่ละชั้นปีและเหล่า ปีการศึกษา 2560

นตท.	ทหารบก	ทหารเรือ	ทหารอากาศ	ตำรวจ	รวม
ชั้นปีที่ 1	284	90	114	119	607
ชั้นปีที่ 2	3	1	2	6	12
ชั้นปีที่ 3	246	91	91	172	600
รวม	533	182	207	297	1,219

ที่มา : กองวิชาสถิติและประเมินผล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2560

เมื่อนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 คือ นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 3 ที่มีผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนั้น ในปีการศึกษา 2560 จึงจัดเรียนร่วมกับนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 โดยมีเครื่องหมายชั้นปีเป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุชีรา วิบูลย์สุข และ นิตยาภรณ์ บุญสวัสดิ์ (2558) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นปริคlinik พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาแต่ละปัจจัยโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน และด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ และการเรียนรู้อย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาแต่ละด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเปิดประตูสู่ธรรมชาติ ด้านความมุ่งมั่นและมั่นคง ด้านความรักความศรัทธา ด้านเห็นคุณค่าการเรียนรู้ ด้านชีวิตที่สมดุล และด้านดำรงรักษาไม่ตรีจิต ตามลำดับ

อิสรา วิจิตพันธ์ (2558) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน คือ บรรยากาศในห้องเรียน ความเหมาะสมของบทเรียน และคุณลักษณะของครู และปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ บรรยากาศในห้องเรียน ความเหมาะสมของบทเรียน กิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและคุณลักษณะของครู

ศิริพร ทองย้อย (2557) ศึกษาและเปรียบเทียบความสุขในการเรียนและแนวทางเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนักเรียน โรงเรียนชัยรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านโรงเรียน ความสุขในการเรียน จำแนกตามเพศมี ความสุขในการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความสุขในการเรียนจำแนกตามระดับชั้น ด้านตัวนักเรียน ด้านโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเพื่อนและด้านครอบครัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัทมา แป้นพุดเย็น (2557) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขมากที่สุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือ สัมพันธภาพในครอบครัวสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและคุณภาพการสอนของครูตามลำดับ

อรุวรรณ มากสุข (2556) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน ลักษณะของครู การจัดการเรียนรู้ สัมพันธภาพในครอบครัว และสัมพันธภาพในครอบครัว การจัดการเรียนรู้ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ลักษณะของครู สามารถพยากรณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนได้ ส่วนเจตคติต่อการเรียน ไม่สามารถพยากรณ์การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนได้

วินิตา แก้วเกื้อ (2554) ศึกษาการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความสุขของนักเรียน การวิเคราะห์กลุ่มพบ พบว่าปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมากที่สุด คือ คุณลักษณะครู และตัวแปรที่ส่งผลต่อความสุขของนักเรียนใน โมเดลเชิงสาเหตุความสุขของนักเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีตัวแปรปัจจัยเหมือนกัน คือ ตัวแปรปัจจัยด้านตนเอง ตัวแปรปัจจัยด้านโรงเรียน

ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่านักเรียนมีความสุขในการเรียนคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีความสุข 4 ด้านเรียงตามคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านสัมพันธภาพกับผู้อื่น ตามลำดับ

ธารณี ทองงอกว; ภารดี อนันต์นารี; สุขุม มูลเมือง และคุณวุฒิ คนฉลาด (2554) ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้ที่มีความสุข โดยเรียงจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านด้านชุมชน ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ บริบทของชุมชน สิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชน ลักษณะคนในชุมชน ด้านเพื่อน 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ลักษณะนิสัย การพึ่งพาอาศัย การร่วมกิจกรรม ด้านโรงเรียน 8 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรมของครู การจัดการเรียนการสอน บุคลิกลักษณะของครู สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน นโยบายการบริหาร สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน การใช้แหล่งเรียนรู้ และการจัดหลักสูตร ด้านครอบครัว 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การอบรมสั่งสอน การให้ความรัก การให้การสนับสนุน และความเข้มแข็งของครอบครัว และตัวนักเรียน 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านร่างกาย และความสุขทางจิตใจ

ประสงค์ ปุกคำ (2554) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย พบว่า อิทธิพลรวมต่อตัวแปรการเรียนรู้ที่มีความสุข คือ ลักษณะครูผู้สอน รองลงมาคือ ลักษณะของผู้เรียน และปัจจัยด้านเพื่อน ตามลำดับ อิทธิพลทางตรงสูงสุดต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข คือ

ลักษณะครูผู้สอน ลักษณะของผู้เรียน รองลงมาคือ การเรียนการสอน อิทธิพลทางอ้อมสูงสุดต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข คือ ลักษณะครูผู้สอนลักษณะของผู้เรียน รองลงมาคือ การเรียนการสอนและปัจจัยด้านเพื่อน ตามลำดับ

ปัทมา ทองสม (2553) ศึกษาการพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ดัชนีชี้วัดความสุขของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความพึงพอใจในการเรียน องค์ประกอบด้านความสนใจใฝ่เรียนรู้ องค์ประกอบด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ องค์ประกอบด้านความพึงพอใจในตนเอง และองค์ประกอบด้านความวิตกกังวล และการวิเคราะห์ความสุขในการเรียน พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีความสุขในการเรียนอยู่ในระดับมาก ระดับชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับความสุขในการเรียนทุกองค์ประกอบ และคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์ทางลบต่อองค์ประกอบด้านความวิตกกังวล ผลการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะอาจารย์ ลักษณะการเรียนการสอน ลักษณะนักศึกษา ลักษณะวิทยาลัย ลักษณะนักศึกษาร่วมวิทยาลัย และลักษณะบิดา มารดา/ผู้ปกครอง โดยลักษณะบิดา มารดา/ผู้ปกครอง และลักษณะนักศึกษาร่วมวิทยาลัย มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ลักษณะการเรียนการสอนมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ลักษณะนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดให้เด็กเลือกเรียนตามความถนัด ด้านครูมีความเมตตาจริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคน โดยทั่วถึง ด้านบทเรียนสนุกและแปลกใหม่ ด้านการรู้จักธรรมชาติของเด็ก และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายอยู่ในระดับปานกลาง

รวีวรรณ คำเงิน และ รุ่งนภา จันทรา (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักศึกษาพยาบาลในโครงการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านตัวนักศึกษา และด้านเพื่อน มีผลต่อการเรียนอย่างมีความสุข โดยตัวแปรทั้งหมดร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการเรียนอย่างมีความสุขของนักศึกษาพยาบาลได้

เนล โนดดิ้ง (Nel Nodding, 2003) ระบุว่า ความสุขในการเรียนจะเกิดได้จากนักศึกษาได้ รับรู้และมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยต้องให้ความสำคัญต่อ การเรียนการสอนที่จัดให้ในห้องเรียน และเนื้อหาสาระที่ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และผู้เรียนต้องดี และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจที่จะเรียนรู้ โดยมี การแนะนำการเรียน การปรับตัวเข้ากับการเรียน นอกจากนี้ความสุขในการเรียนจะเพิ่มขึ้น หาก ผู้เรียนสามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาของตนเองกับอาจารย์ที่ปรึกษาหรือหน่วยงาน ให้บริการของมหาวิทยาลัยได้อย่างสะดวก

จูลิโอ เมนเดส; เอ็ม. มานูเอลา กราเรียโร และ กราเซียนา เวียรา (Julio Mendes; M. Manuela Guerreiro & Graciana Vieira, 2007) ได้ทำการศึกษาความสุขและความสุขสมบูรณ์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยอัลเกรฟ ประเทศโปรตุเกส พบว่า นักศึกษาให้นิยามตนเอง ว่าเป็นบุคคลที่มี ความสุข แม้จะเป็นความสุขที่ยังไม่ได้เติมเต็มชีวิตให้สมบูรณ์ โดยระบุว่ากิจกรรมสังคมหรือ สถานการณ์ทางสังคมเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความสุขมากที่สุด นอกจากนี้ความอบอุ่นในครอบครัวก็เป็น ปัจจัยสำคัญต่อความสุขในชีวิตเช่นเดียวกัน และนักศึกษามีความเชื่อว่าหากประสบความสำเร็จในการ เรียนจะช่วยให้งานที่ดีและมีครอบครัวที่ดีด้วย การศึกษาครั้งนี้ยังพบว่านักศึกษาชายและหญิงให้ นิยามของความสุขแตกต่างกัน

จูส ไมเยอร์ (Joost Meijer, 2007) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความเครียดในการเรียน ปัจจัยที่ ส่งผลทำให้เกิดความเครียด ได้แก่ ลักษณะการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ และตัวนักเรียนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนจะมีความเครียดเพิ่มขึ้นเมื่อประสบการณ์เรียนที่หนัก และขาดความเอา ใจใส่และการแนะนำที่ดีของอาจารย์ การช่วยเหลือผู้เรียนให้ผ่อนคลายความเครียดนั้นแตกต่างกันตาม ความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล บางคนต้องการความช่วยเหลือทางด้านการพัฒนาสติปัญญา แต่บางคนต้องการความช่วยเหลือในด้านการพัฒนาอารมณ์ ดังนั้นความเอาใจใส่และการให้คำแนะนำ ที่ดีของอาจารย์จึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้แก่ ปัจจัยด้าน ครอบครัว ด้านเพื่อน ด้านผู้เรียน ได้แก่ สุขภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคิดต่อวิชาชีพ ด้านผู้สอน และคุณภาพการสอนของผู้สอน ด้านบรรยากาศในห้องเรียน ได้แก่ ความเหมาะสมของบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ด้านสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และ ชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 1,219 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2560)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 400 คน ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ ศิริชัย กาญจนวาสี; ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุโข (2555) สำหรับศึกษาค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อยอมให้ความคลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ $\pm 10%$ ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของตาราง โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหล่าของนักเรียนเตรียมทหาร

เหล่า	จำนวน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ทหารบก	533	533	175
ทหารเรือ	182	182	60
ทหารอากาศ	207	207	68
ตำรวจ	297	297	97
รวม		1,219	400

ที่มา : กองวิชาสถิติและประเมินผล ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2560

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษาการเรียนรู้ที่มีความสุขและปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุข เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุข จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ

โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Likert (Likert Five' s Rating Scale) และ บุญชม ศรีสะอาด (2553, น.100) ได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน มาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน น้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิด มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับ การเรียนรู้อย่างมีความสุข

โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของ Liker (Likert Five' s Rating Scale) และ บุญชม ศรีสะอาด (2553, น.100) ได้กำหนดค่าคะแนนของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขมากที่สุด
- 4 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขมาก
- 3 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขปานกลาง
- 2 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขน้อย
- 1 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพและมีความเที่ยงตรง ผู้วิจัยจึงสร้างเครื่องมือโดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

3.3.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา และกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.3.3 วิเคราะห์ข้อคำถามเพื่อสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3.4 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ต่อไป เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือต่อไป

3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1 นำแบบสอบถามที่ผ่านมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) ประกอบด้วย ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเป็นผู้ตรวจ จำนวน 3 ท่าน ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติวิจัยเป็นผู้ตรวจ จำนวน 2 ท่าน จากนั้นจึงนำผลการตรวจสอบความ

สอดคล้องมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

+1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

0 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

-1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ไม่ต่ำกว่า 0.60 ขึ้นไป

3.4.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วไปทดลองใช้ (try out) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 จำนวน 15 คน นักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 3 จำนวน 15 คน รวม 30 คน ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง

3.4.3 นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้มาตรวจสอบความเที่ยง (reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยพิจารณาค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

3.4.4 ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้ได้เครื่องมือในการวิจัยที่มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ติดต่อประสานงานกับงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนเตรียมทหารสถาบันสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

3.5.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังโรงเรียนเตรียมทหารสถาบันสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 400 ฉบับ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.5.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.6.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับและลงรหัส เพื่อนำข้อมูลมาประมวลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการวิจัย

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุขจำนวน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ยซึ่งกำหนดตามแนวทางของ Rating Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น.69-71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข
ระดับ “มากที่สุด”

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข
ระดับ “มาก”

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข
ระดับ “ปานกลาง”

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข
ระดับ “น้อย”

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข
ระดับ “น้อยที่สุด”

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ซึ่งมีความสุข จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ย ซึ่งกำหนดตามแนวทางของ Rating Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น.69-71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง ระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน “มากที่สุด”
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน “มาก”
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน “ปานกลาง”
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน “น้อย”
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน “น้อยที่สุด”

ตอนที่ 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 มาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, น.314) ดังนี้

ค่า r สูงกว่า 0.90	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่า r อยู่ในช่วง 0.71 - 0.90	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่า r อยู่ในช่วง 0.30 - 0.70	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่า r ต่ำกว่า 0.30	หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่า r = 0.00	หมายความว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน
ค่า r มีค่าเป็นบวก (+)	หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะ คล้ายตามกัน
ค่า r มีค่าเป็นลบ (-)	หมายความว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในลักษณะ ตรงข้ามหรือผกผันกัน

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติ ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ (Multiple Regression Analysis by enter)

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

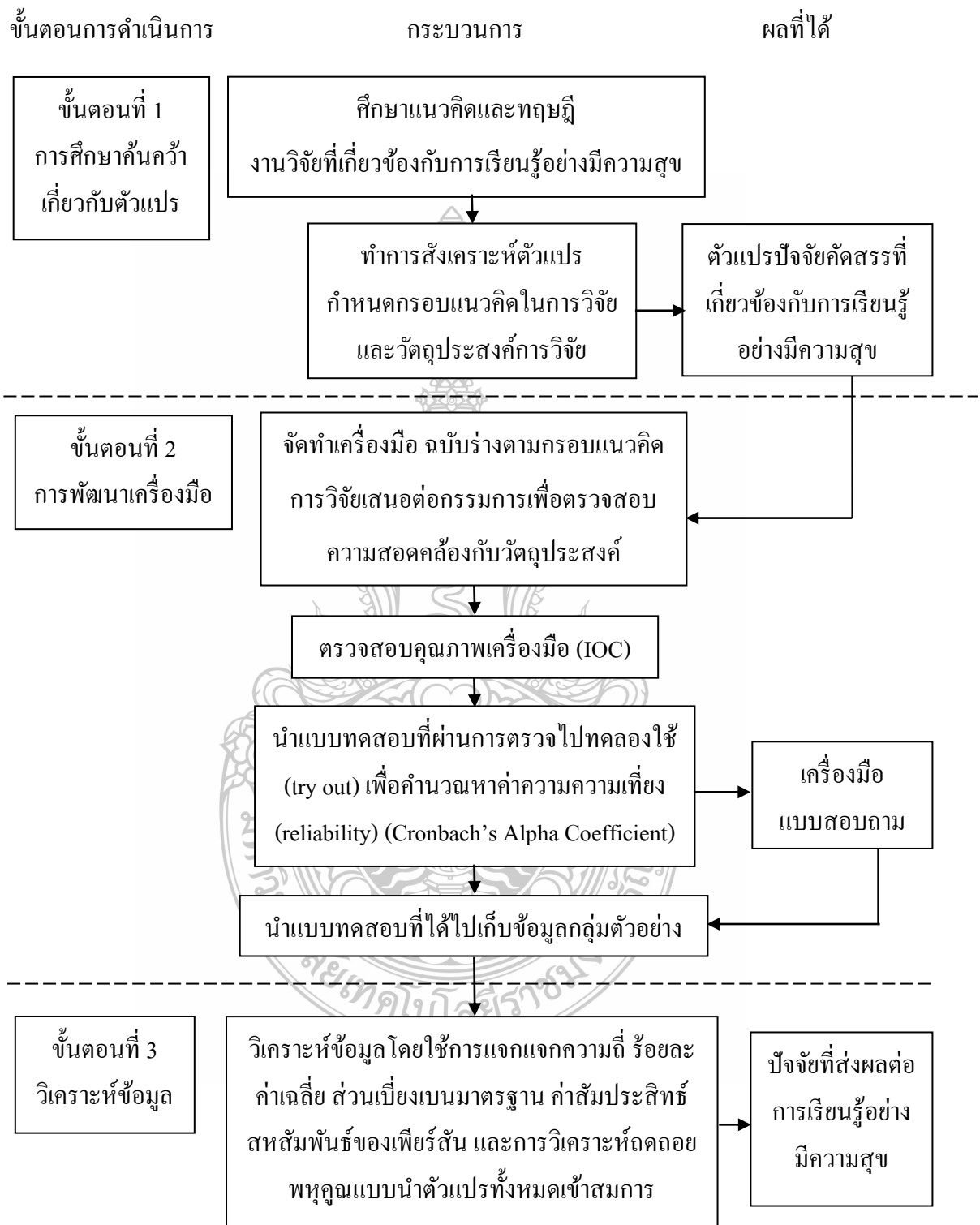
ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 สถิติบรรยาย (descriptive statistics) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดทำเป็นตารางความเรียง

3.7.2 สถิติอ้างอิง (inferential statistics) ดำเนินการโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson 's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ (Multiple Regression Analysis by enter) ในการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข นักเรียนเตรียมทหารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

4.2 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและตัวแปรต่างๆ ค่าสถิติ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้แทนตัวแปรดังกล่าวในการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ประสิทธิภาพการพยากรณ์

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

B แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับค่าเป็นตัวแปรมาตรฐาน

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

**	แทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
x_1	แทน ด้านผู้สอน
x_2	แทน ด้านครอบครัว
x_3	แทน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้
x_4	แทน ด้านบรรยากาศทางกายภาพ
y	แทน การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
y'	แทน การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
Zy'	แทน การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
SS	แทน ค่าผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละตัวยกกำลังสอง
MS	แทน ค่าความแปรปรวน
df	แทน ชั้นของความอิสระ
F	แทน ค่าสถิติแจกแจงแบบเอฟ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชั้นปีที่ศึกษา		
1	202	50.50
2	6	1.50
3	192	48.00
รวม	400	100

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ		
15 ปี	0	0.00
16 ปี	11	2.70
17 ปี	96	24.00
18 ปี	131	32.80
19 ปีขึ้นไป	162	40.50
รวม	400	100
3. เหล่าทัพ		
ทหารบก	175	43.70
ทหารเรือ	60	15.00
ทหารอากาศ	68	17.00
ตำรวจ	97	24.30
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน จำแนกตามชั้นปี อายุ และเหล่าทัพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 1 และ 3 โดยชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 50.50 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 48.00 และชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 1.50 ส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 19 ปีขึ้นไป และ 18 ปี โดยนักเรียนเตรียมทหารที่มีอายุมากกว่า 19 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.50 อายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.80 รองลงมา อายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.00 ส่วนอายุ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.70 ด้านเหล่าทัพ ที่นักเรียนเตรียมทหารสังกัด ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารบก คิดเป็นร้อยละ 43.70 รองลงมาเหล่าตำรวจ คิดเป็นร้อยละ 24.30 ส่วนเหล่าทหารอากาศและทหารเรือ คิดเป็นร้อยละ 17.00 และร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีโอกาสได้เรียนรู้วัตถุจริงและสัมผัสธรรมชาติ เช่น การดูงาน ภาคตะวันออก การทำการทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์	4.23	0.75	มาก
2. ท่านทราบว่าตนเองมีความสามารถในเรื่องใด และมีข้อที่ควรปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใด	4.16	0.72	มาก
3. ท่านทราบว่าเพื่อนแต่ละคน มีความสามารถในเรื่องใด และมีข้อที่ข้อที่ควรปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใด	4.06	0.78	มาก
4. ท่านสนุกสนานและได้รับความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน ในทุกรายวิชา	4.04	0.81	มาก
5. ท่านมีโอกาสได้เสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ เช่น การทำ การ์ดวันแม่ การทำโครงการวิทยาศาสตร์ การแต่งกลอน	4.09	0.82	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาในชั้นเรียน	4.01	0.81	มาก
7. ท่านมีโอกาสได้ช่วยเหลือ เอื้ออาทร บุคคลรอบข้างเสมอ	4.14	0.76	มาก
8. ท่านให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	4.21	0.79	มาก
9. ท่านปฏิบัติตามระเบียบวินัยของ โรงเรียนเช่น รับประทานอาหาร ในเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนจัดให้ ไม่นำสิ่งของมีค่าเข้ามาใน โรงเรียน เช่น โทรศัพท์มือถือ	4.29	0.86	มาก
10. ท่านมีโอกาสได้แสวงหาความรู้ใหม่เสมอ	3.99	0.90	มาก
11. ท่านสนุกสนานเมื่อได้ลงมือปฏิบัติและนำเสนอผลการเรียนรู้	4.13	0.81	มาก
12. ท่านมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเองในทุกรายวิชา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้	3.64	1.03	มาก
13. ผู้สอนประเมินท่านด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม การทำแบบทดสอบ	4.07	0.81	มาก
14. ท่านได้นำความรู้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.09	0.87	มาก
เฉลี่ยรวม	4.08	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.64-4.29 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เช่น รับประทานอาหารในเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนจัดให้ ไม่นำสิ่งของมีค่าเข้ามาในโรงเรียน เช่น โทรศัพท์มือถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.86) รองลงมาคือ นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้วัตถุจริงและสัมผัสธรรมชาติ เช่น การดูงานภาคตะวันออก การทำการทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.75) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเองในทุกรายวิชาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.64$, S.D.=1.03) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.3 – 4.7

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยภาพรวม

ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของ นักเรียนเตรียมทหาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านผู้สอน	4.34	0.47	มาก
2. ปัจจัยด้านครอบครัว	4.48	0.50	มาก
3. ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.07	0.56	มาก
4. ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ	3.87	0.71	มาก
รวม	4.09	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.3 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.87-4.48 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า

ปัจจัยด้านครอบครัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.50) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้สอน ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.47) และปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.56) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปัจจัยด้านผู้สอน

ปัจจัยด้านผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้สอนมีความเมตตาคุณานักเรียนอยู่เสมอ	4.42	0.60	มาก
2. ผู้สอนให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกคนโดยเป็นธรรมชาติ	4.40	0.66	มาก
3. ผู้สอนตักเตือนและให้อภัยเมื่อนักเรียนกระทำความผิด	4.43	0.64	มาก
4. ท่านสามารถปรึกษา พูดคุยกับผู้สอนได้ทุกเรื่อง เมื่อท่านเกิดปัญหา	4.36	0.69	มาก
5. ผู้สอนแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาในทุกเรื่อง	4.23	0.70	มาก
6. ผู้สอนทราบถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน เช่น ความรู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถพิเศษ	3.98	0.83	มาก
7. ผู้สอนสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายกับนักเรียน	4.21	0.72	มาก
8. ผู้สอนใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนโยนกับนักเรียนเสมอ	4.38	0.72	มาก
9. ผู้สอนใช้คำพูดที่เสริมสร้างกำลังใจกับนักเรียน	4.30	0.74	มาก
10. ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี วางตัวเหมาะสม	4.38	0.66	มาก
11. ผู้สอนสามารถอธิบายเรื่องที่นักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเรียน	4.35	0.72	มาก
12. ผู้สอนมีบุคลิกดี และยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนเสมอ	4.44	0.66	มาก
13. ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร	4.51	0.63	มากที่สุด
14. ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล	4.37	0.67	มาก
เฉลี่ยรวม	4.34	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.98-4.51 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไป

ต่ำสุด พบว่า ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.63) รองลงมาคือ ผู้สอนมีบุคลิกดี และยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนเสมอ ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ผู้สอนทราบถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน เช่น ความรู้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถพิเศษ ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เกี่ยวกับความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านได้รับการเอาใจใส่ระหว่างกันจากคนในครอบครัว	4.61	0.61	มากที่สุด
2. เมื่อมีปัญหาในครอบครัวของท่าน คนในครอบครัวจะช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล	4.50	0.69	มาก
3. ครอบครัวของท่านให้กำลังใจและให้โอกาสใหม่กับท่านเสมอ	4.62	0.61	มากที่สุด
4. ครอบครัวของท่านให้โอกาสท่านได้แสดงความคิดเห็น	4.50	0.73	มาก
5. ครอบครัวของท่านยกย่องชมเชยเมื่อท่านประสบความสำเร็จ	4.61	0.61	มากที่สุด
6. ครอบครัวของท่านสนับสนุนสิ่งที่ท่านชอบ	4.40	0.76	มาก
7. ท่านได้รับความไว้วางใจจากคนในครอบครัว	4.45	0.71	มาก
8. ครอบครัวของท่านมีกิจกรรมร่วมกันเสมอ เช่น เล่นกีฬา รับประทานอาหารร่วมกัน การท่องเที่ยว	4.12	0.97	มาก
9. ครอบครัวของท่านเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต เช่น การรักษาความสะอาด ความมีระเบียบในการทำงาน การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ การประหยัดคอดออม	4.48	0.68	มาก
เฉลี่ยรวม	4.48	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.12-4.62 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ครอบครัวของท่านให้กำลังใจและให้โอกาสใหม่กับท่านเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.61) รองลงมาคือ ท่านได้รับการเอาใจใส่ระหว่างกันจากคนในครอบครัว ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.61) และครอบครัวของท่านยกย่องชมเชยเมื่อท่านประสบความสำเร็จ ($\bar{X}=4.61$,

S.D.=0.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ ครอบครัวของท่านมีกิจกรรมร่วมกันเสมอ เช่น เล่นกีฬา รับประทานอาหารร่วมกัน การท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =4.12, S.D.=0.97) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้

ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมจินตนาการ	4.10	0.83	มาก
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียนและจัดกิจกรรม	3.97	0.88	มาก
3. นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น ในกิจกรรมต่างๆ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม	4.06	0.77	มาก
4. นักเรียนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ชีวิตประจำวันได้	3.98	0.83	มาก
5. สถานศึกษาจัดบรรยากาศการเรียนรู้เป็นอิสระ ไม่กดดัน และสนุกสนาน	4.06	0.87	มาก
6. ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน	4.19	0.76	มาก
7. สถานศึกษาจัดหาสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ ปริมาณเพียงพอสำหรับนักเรียน	4.08	0.80	มาก
8. ผู้สอนใช้เทคโนโลยีที่น่าสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ภาพเคลื่อนไหว แบบเรียนสำเร็จรูป แอปพลิเคชัน	4.17	0.77	มาก
9. สถานศึกษามอบประกาศนียบัตรหรือรางวัล ประชาสัมพันธ์ ให้กับนักเรียนที่ได้รางวัลจากการประกวด หรือการเข้าร่วม แข่งขันต่างๆ ทั้งกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน	4.19	0.78	มาก
10. สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์ทุกภาคการศึกษา	4.31	0.72	มาก
11. นักเรียนมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง	3.61	1.03	มาก

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
12. ผู้สอนประเมินผลนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4.07	0.76	มาก
13. นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินตนเองจากการทำกิจกรรมในห้องเรียน	4.09	0.79	มาก
เฉลี่ยรวม	4.07	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.61-4.31 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ทุกภาคการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.72) รองลงมาคือ ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.76) และสถานศึกษามอบประกาศนียบัตรหรือรางวัล ประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนที่ได้รางวัลจากการประกวดหรือการเข้าร่วมแข่งขันต่างๆ ทั้งกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง ($\bar{X}=3.61$, S.D.=1.03) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ

ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. สภาพอาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	4.44	0.69	มาก
2. สถานศึกษามีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง	3.22	1.34	ปานกลาง
3. ห้องปฏิบัติการมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน	3.96	0.87	มาก
4. ห้องสมุดมีบริการด้านอุปกรณ์และการสืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ	3.71	1.09	มาก

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ (ต่อ)

ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8. กองแพทย์มีระบบการบริการสะดวกและรวดเร็ว	3.57	1.14	มาก
9. กองแพทย์มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเตียงผู้ป่วยเพียงพอ	3.65	1.08	มาก
10. สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน มีต้นไม้ และมี การตกแต่งสวนหย่อม สวยงามร่มรื่น	4.21	0.85	มาก
11. สนามกีฬา มีอุปกรณ์กีฬาเพียงพอสำหรับนักเรียน	4.00	0.99	มาก
เฉลี่ยรวม	3.87	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.22-4.44 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า สภาพอาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.69) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน มีต้นไม้ และมีการตกแต่งสวนหย่อม สวยงามร่มรื่น ($\bar{X}=4.21$, S.D. = 0.85) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย คือ สถานศึกษามีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง ($\bar{X}=3.22$, S.D.= 1.34) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ผู้สอน (x_1) ครอบครัว (x_2) กิจกรรมการเรียนรู้ (x_3) บรรยากาศทางกายภาพ (x_4) และการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (y) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยแสดงผลดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข
ของนักเรียนเตรียมทหาร

ปัจจัยที่พยากรณ์การเรียนรู้อย่างมี ความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (x)	x ₁	x ₂	x ₃	x ₄	y
ผู้สอน (x ₁)	1.000				
ครอบครัว (x ₂)	0.444**	1.000			
กิจกรรมการเรียนรู้ (x ₃)	0.615**	0.428**	1.000		
บรรยากาศทางกายภาพ (x ₄)	0.493**	0.278**	0.754**	1.000	
การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน เตรียมทหาร (y)	0.583**	0.404**	0.755**	0.707**	1.000

** p < .01

จากตารางที่ 4.8 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางและมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง 0.404-0.755 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารรายคู่ พบว่า ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด (r_{x₃y}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.755 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศทางกายภาพ (r_{x₄y}) และด้านผู้สอน (r_{x₁y}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.707 และ 0.583 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ผู้สอน (x₁) ครอบครัว (x₂) กิจกรรมการเรียนรู้ (x₃) บรรยากาศทางกายภาพ (x₄) และการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (y) มาวิเคราะห์หาสมการถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ (Multiple Regression Analysis by enter) นำเสนอรายละเอียดดังตารางที่ 4.9-4.10

5.1 ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อมูลจากแบบสอบถามตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย ดังนี้

5.1.1 ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีมาตรวัดเป็น Interval ซึ่งกำหนดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

5.1.2 ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสุ่มมาจากประชากรที่มีการแจกแจงปกติ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 400 คน ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 30 คน จึงถือได้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

5.1.3 ตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อน (Residual) = .114 และมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Sig. = .000)

ตารางที่ 4.9 ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน

Model	SS	df	MS	F	Sig.
Regression	79.158	4	19.789	174.224	.000
Residual	44.866	396	.114		
Total	124.024	400			

5.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

5.2.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการหาค่าสมการถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ (Multiple Regression Analysis by enter) ปรากฏดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าสมการถดถอยพหุคูณปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ตัวแปร	b	S.E.b	B	t	Sig.
Constant	.364	.182		1.999	.046
ผู้สอน (x_1)	.181	.047	.152	3.813	.000
ครอบครัว (x_2)	.093	.039	.083	2.390	.017
กิจกรรมการเรียนรู้ (x_3)	.381	.052	.386	7.379	.000
บรรยากาศทางกายภาพ (x_4)	.250	.036	.318	6.865	.000

$R^2 = .64$ $R = 0.799$

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.799 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.64 หมายถึง ตัวพยากรณ์ทุกตัวรวมกัน พยากรณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข ได้ร้อยละ 64.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์รายด้าน พบว่า ด้านที่มีอำนาจจำแนกมากที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (x_3) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.381 รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศทางกายภาพ (x_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.250 ด้านผู้สอน (x_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.181 และด้านครอบครัว (x_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.093 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$y' = 0.364 + 0.181x_1 + 0.093x_2 + 0.381x_3 + 0.250x_4$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Zy' = 0.152x_1 + 0.083x_2 + 0.386x_3 + 0.318x_4$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน อธิบายได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้สอน ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กล่าวคือ ปัจจัยด้านผู้สอน (x_1) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.152 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารด้านอื่นๆ ให้คงที่
2. ปัจจัยด้านครอบครัว ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กล่าวคือ ปัจจัยด้านครอบครัว (x_2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.083 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารด้านอื่นๆ ให้คงที่
3. ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กล่าวคือ ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (x_3) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.386 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารด้านอื่นๆ ให้คงที่

4. ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กล่าวคือ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ (x_4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยมาตรฐาน จะทำให้การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร (y) มีค่าเพิ่มขึ้น 0.318 หน่วยมาตรฐาน เมื่อควบคุมปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหารด้านอื่นๆ ให้คงที่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร และปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ชั้นปีที่ศึกษา อายุ และ เหล่าทัพ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุข จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่มีความสุข หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรของ Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.946 การเก็บรวบรวมข้อมูล แจกแบบสอบถามตามวันและเวลาที่นัดหมาย และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการ Multiple Regression Analysis by enter

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้
จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเตรียมทหาร ชั้นปีที่ 1 มีอายุมากกว่า 19 ปีขึ้นไป และเป็นนักเรียนเตรียมทหารเหล่าทหารบก

5.1.1 ผลการวิเคราะห์การเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.56) โดยข้อที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่มีความสุขในลำดับมากที่สุด ได้แก่ นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เช่น รับประทานอาหารในเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนจัดให้ ไม่นำสิ่งของมีค่าเข้ามาในโรงเรียน เช่น

โทรศัพท์มือถือ รองลงมาคือ นักเรียนมีโอกาสดูวีดิทัศน์และสัมผัสธรรมชาติ เช่น การดูงานภาคตะวันออก การทำการทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.97) โดยปัจจัยที่มีระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา ครอบครัวยุติธรรมและผู้สอน จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ ตามลำดับ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้สอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.47) โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติของผู้สอน ในลำดับมากที่สุด ได้แก่ ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบธรรมเนียมทหาร รองลงมาคือ ผู้สอนมีบุคลิกดี และยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนเสมอ ตามลำดับ

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านครอบครัว โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.50) โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติของครอบครัว ในลำดับมากที่สุด ได้แก่ ครอบครัวของนักเรียนให้กำลังใจและให้โอกาสใหม่กับนักเรียนเสมอ รองลงมาคือ นักเรียนได้รับการเอาใจใส่ระหว่างกันจากคนในครอบครัว ตามลำดับ

5.1.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.56) โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติของสถานศึกษาและผู้สอน ในลำดับมากที่สุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ทุกภาคการศึกษา รองลงมาคือ ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน ตามลำดับ

5.1.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.71) โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติของสถานศึกษา ในลำดับมากที่สุด ได้แก่ สภาพอาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน มีต้นไม้และมีการตกแต่งสวนหย่อม สวยงามร่มรื่น ตามลำดับ

5.1.7 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 63.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์รายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีอำนาจจำแนกมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.381 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.250 ปัจจัยด้าน

ผู้สอน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.181 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ด้านครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.093

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า โดยภาพรวมการเรียนรู้อย่างมีความสุขอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกคือ นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เช่น รับประทานอาหารในเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนจัดให้ ไม่นำสิ่งของมีค่าเข้ามาในโรงเรียน เช่น โทรศัพท์มือถือ เนื่องจากโรงเรียนเตรียมทหารมีระบบปลูกฝังความเป็นทหารและตำรวจ โดยกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเตรียมทหารด้านความเป็นทหาร ได้แก่ ยึดมั่นในอุดมการณ์ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักความเป็นไทย ยึดมั่นในระเบียบวินัย รักษาความสามัคคี เคารพเชื่อฟังผู้มีอาวุโสสูงกว่า ประพฤติตนให้สมเกียรติเป็นสุภาพบุรุษ ยึดมั่นในระบบเกียรติศักดิ์ ศรัทธาในวิชาชีพทหาร ตำรวจ มีความกล้าหาญ ละเอียด รอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมภพ ชูเลิศ (2552) พบว่า การใช้ชีวิตในฐานะนักเรียนเตรียมทหาร ก่อให้เกิดความงอกงามขึ้นในชีวิตอันประกอบด้วย ความเข้มแข็งทางกาย ความอดทนอดกลั้น การมีบุคลิกภาพที่ดี ความเป็นผู้นำ การมีอุดมการณ์ การมีมิตรภาพ และการตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว และท่านพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), น.62-63) ได้กล่าวว่า วินัยนั้นสัมพันธ์กับจิตสำนึกของมนุษย์ คือ จิตสำนึกในการพัฒนาตน ถ้ามนุษย์มีจิตสำนึกในการพัฒนาตนวินัยก็จะได้ผลและจะเกิดผลดีทางจิตใจด้วย เช่น มีความสมปรารถนา ความภูมิใจ และมีความสุข คำว่าจิตสำนึกในที่นี้ หมายความว่า เรามองเห็นหรือยึดถือเป็นเรื่องสำคัญที่ผูกพันกับตนเอง ว่าเราจะต้องฝึกตัว การฝึกตัวเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตของเรา เพื่อชีวิตที่ดีงามขึ้น ต้องฝึกตน คือ มองเห็นประโยชน์ คุณค่า ความสำคัญของการฝึกที่จะต้องเอาตัวเข้าไปปฏิบัติ รองลงมาคือ นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้วัตถุดิบและสัมผัสธรรมชาติ เช่น การดูงานภาคตะวันออก การทำการทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตนักเรียนเตรียมทหารให้มีคุณสมบัติของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบ Active Learning จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) และเพื่อตอบสนองหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งได้มีการจัดหลักสูตรเพื่อตอบสนองโรงเรียนเหล่าทัพโดย 1) เป็นหลักสูตรเฉพาะทาง เน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และ

ทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์(วิศวกรรมศาสตร์) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (รัฐประศาสนศาสตร์) 2) เป็นหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังความเป็นผู้นำของทหาร-ตำรวจ ตลอดจนส่งเสริมสมรรถภาพทางร่างกายพร้อมปลูกฝังคุณธรรมและความสามัคคี โดยเน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองต่อการเข้าศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ 4) เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตท้องถิ่นและประเทศชาติ ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวสะท้อนไปยังแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุขของ กิตยวดี บุญเชื้อ และคณะ (2540) อ้างถึงใน ศิริพร ทองย้อย (2557, น.17) กล่าวว่า ทฤษฎีเปิดประตูสู่ธรรมชาติ (Naturalization) ซึ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน โดยบทเรียนน่าสนใจมีกิจกรรมที่หลากหลาย ผู้เรียนได้สัมผัสและเรียนรู้ด้วยตนเอง บทเรียนนอกห้องเรียนจะมาช่วยเสริมการเรียนรู้ เพราะได้เปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ เด็กได้สัมผัสของจริงและเรียนรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชีรา วิบูลย์สุข และ นิตยาภรณ์ บุญสวัสดิ์ (2558) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันที่เน้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างอิสระสามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนไม่สร้างแรงกดดันแก่นักเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความสุขได้

5.2.2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า นักเรียนได้รับการเอาใจใส่ระหว่างกันจากคนในครอบครัวของนักเรียนให้กำลังใจและให้อิทธิพลใหม่กับนักเรียนเสมอ เนื่องจากโรงเรียนเตรียมทหารเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีทั้งการให้การศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ การฝึกตามหลักสูตรของโรงเรียนเตรียมทหาร และระบบของโรงเรียนเตรียมทหารที่มีการฝึกสภาพจิตใจให้มีความเข้มแข็งอดทนมากกว่านักเรียนโรงเรียนอื่นๆ ในวัยเดียวกัน ดังนั้น กำลังใจจากครอบครัวจึงมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rukumnauykit and Pholphirul (2016) พบว่า สถาบันครอบครัวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างความสุขในครัวเรือน โดยระดับของความสุขของสมาชิกอื่นในครัวเรือน มีผลเชิงบวกทำให้ระดับความสุขเพิ่มขึ้น 0.3 และ 0.5 ระดับต่อ 1 ระดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทองย้อย (2557) พบว่า ความสุขในการเรียนของนักเรียน คะแนนเฉลี่ยอันดับแรก ได้แก่ ด้านครอบครัว โดยผู้ปกครองต้องเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน สามารถให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ สนับสนุนในสิ่งที่

นักเรียนชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา เรืองทิพย์ (2550) กล่าวว่า องค์ประกอบการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียน ได้แก่ องค์ประกอบด้านครอบครัว ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิต ครอบครัวที่ดีส่งผลต่อสภาพจิตใจของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเบิกบาน แจ่มใสและมีความสุขในการดำรงชีวิตรวมถึงความสุขในการเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครอบครัว คือ ให้ความรัก ความเอาใจใส่และคอยสนับสนุนดูแลความเป็นอยู่

2. ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบธรรมเนียม ทหาร รองลงมาคือ ผู้สอนมีบุคลิกดี และยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนเสมอ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนเตรียมทหารเป็นลักษณะ โรงเรียนประจำ นักเรียนเตรียมทหารต้องพักค้างคืนที่โรงเรียนเตรียมทหาร เป็นเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ครูจึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สอนและที่ปรึกษาแทนผู้ปกครองในทุกๆ เรื่องของนักเรียนเตรียมทหาร และมีอิทธิพลต่อนักเรียนเตรียมทหารทั้งในเรื่องการดำรงชีวิต และ ความมีระเบียบวินัยตามแบบธรรมเนียมทหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ทองย้อย (2557) พบว่า ผลการศึกษาแนวทางเสริมสร้างความสุขในการเรียนของนักเรียน ด้านตัวนักเรียน สิ่งที่ทำให้ นักเรียนมีความสุขในการเรียน คือ ครูเอาใจใส่นักเรียน ให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ครูน่ารัก สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ปัทมา ทองสม (2553) พบว่า การเข้าใจธรรมชาตินักศึกษา การมีความรักและเอาใจใส่ต่อนักศึกษา การเป็นแบบอย่างที่ดี ล้วนมีอิทธิพลโดยตรงต่อนักศึกษาทั้งด้านการเห็นคุณค่าใน ตนตนเอง การเห็นคุณค่าของการเรียนรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ พันธุ์เสื่อ (2554) พบว่า บุคลิกภาพ พฤติกรรมและเจตคติของผู้สอนที่แสดงออกต่อผู้เรียนก็ มีส่วน หากผู้สอนมีความเมตตา จริงใจ และเข้าใจในพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่เลือกปฏิบัติ นักเรียนก็ จะเกิดความรู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจผู้สอน ทำให้เกิดความสบายใจและพร้อมที่จะเรียนรู้

3. ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนเตรียมทหารจัดสอนซ่อมเสริม ให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ทุกภาคการศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียน เตรียมทหารมีเวลาในการทบทวนบทเรียนน้อย เพราะภารกิจประจำในแต่ละวันมีเวลาจำกัดและใช้ กำลังกายในการฝึกวิชาทหารและพลศึกษาทุกวัน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรงให้กับนักเรียนเตรียม ทหารอย่างสม่ำเสมอ จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในห้องเรียนอย่างคุ้มค่า จากปัญหาข้างต้นมีผลกระทบต่อ รายวิชาที่จำเป็นต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจบทเรียน ก่อให้เกิดปัญหานักเรียนเตรียมทหารสอบ ไม่ผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลการสอบกลางภาคเรียน โรงเรียนเตรียมทหารจึงกำหนดนโยบาย เพื่อช่วยเหลือนักเรียนเตรียมทหารกลุ่มนี้ โดยจัดเรียนซ่อมเสริมเวลากลางคืนเพื่อทบทวนบทเรียนและ เตรียมตัวสอบปลายภาคเรียน สอดคล้องกับ อิศรา วิจิตพันธ์ (2558) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่หลากหลายแปลกใหม่ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ สามารถเรียนรู้ได้

ทุกที่ทุกเวลา ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน รองลงมาคือ ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา กมลเพชร(2558) พบว่า สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนเตรียมทหารเพราะสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความหลากหลาย เรียนด้วยความสนใจและเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ได้ดียิ่งขึ้น

4. ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ พบว่า สภาพอาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ สภาพแวดล้อมภายในบริเวณ โรงเรียน มีต้นไม้ และมีการตกแต่งสวนหย่อม สวยงามร่มรื่น ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนเตรียมทหารให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และคำนึงถึงนักเรียนเตรียมทหารเป็นลำดับแรก ในการทำโครงการเพื่อพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเตรียมทหาร อีกทั้งโรงเรียนเตรียมทหารมีความพร้อมในการสนับสนุนงบประมาณและกำลังพลในการดูแลด้านอาคารสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ พันธุ์เสือ (2554) พบว่านักเรียนมีความสุขในการเรียนคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับคำกล่าวของ ทิศนา แขมมณี (2551) กล่าวว่า การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่ชอบหรือถนัด เหมาะสมกับธรรมชาติของตน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนที่ดี สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ใช้เวลาน้อยลง มีสมาธิในการเรียนมากขึ้น มีความสุขในการเรียนรู้ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุชีรา วิบูลย์สุข และ นิตยาภรณ์ บุญสวัสดิ์ (2558) กล่าวว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลยเพราะในการศึกษา ปัจจัยเกื้อหนุนทางการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด หรือสถานที่สำหรับอ่านหนังสือ ตลอดจนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อคลายความเครียดจากการเรียน

5.2.3 ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ทุกตัวเป็นตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ และปัจจัยด้านผู้สอนทั้งสามปัจจัย เป็นตัวแปรด้านการบริหารที่สถานศึกษาสามารถควบคุมได้ โดยปัจจัยคัดสรรที่มีความสามารถในการพยากรณ์เป็นลำดับแรกได้แก่

1. ปัจจัยด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีอำนาจจำแนกมากที่สุดแสดงให้เห็นว่า นักเรียนเตรียมทหารมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการศึกษาหาความรู้ จึงให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนเตรียมทหาร ได้จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับบทเรียนและปริมาณเพียงพอในทุกปีการศึกษา ผู้สอนจำเป็นต้องมีความสมดุล

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยกระตุ้นให้นักเรียนได้สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เนล โนคคิง (Nel Noddling, 2003) ระบุว่า ความสุขในการเรียนจะเกิดได้จากนักศึกษาได้เรียนรู้และมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยต้องให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนที่จัดไว้ในห้องเรียน และเนื้อหาสาระที่ต้องการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ทองสม (2553) พบว่า ลักษณะการเรียนการสอนส่งผลทางตรงต่อลักษณะนักศึกษา เนื่องมาจากบทเรียนสนุกและน่าสนใจ บรรยากาศในการเรียนการสอนมีผลต่อความสุขของนักศึกษา

2. ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ มีอำนาจจำแนกรองลงมาจากด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนเตรียมทหารเป็นการจัดการศึกษาแบบนักเรียนประจำ นักเรียนใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนตลอดเวลา เป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน และตามกฎระเบียบของโรงเรียนเตรียมทหารกำหนดให้นักเรียนเตรียมทหารมีพื้นที่เฉพาะของตนเองตามกำหนดเวลา ไม่สามารถทำอะไรได้โดยอิสระเหมือนอยู่ที่บ้านได้ ทำให้นักเรียนเตรียมทหารให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศทางกายภาพ เพื่อให้โรงเรียนเตรียมทหารเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งโรงเรียนเตรียมทหารได้สนับสนุนการจัดบรรยากาศทางกายภาพให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ โดยจัดกำลังพลดูแลเขตสุขาภิบาลและจัดประกวดเขตสุขาภิบาลดีเด่น เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน การจัดสรรงบประมาณในการซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ สนามกีฬา และจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริพร ทองย้อย (2557) กล่าวว่า สิ่งที่โรงเรียนทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี ปลอดภัย รมรื่น ห้องเรียนกว้างดี ห้องน้ำ สะอาด ถูกสุขอนามัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ สถานศึกษามีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนเตรียมทหารอยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และนักเรียนเตรียมทหารมีความจำเป็นในการสืบค้นข้อมูลมากขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในทุกรายวิชา ที่ส่งเสริมการค้นคว้าหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของการทำรายงาน งานมอบ การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การทำแฟ้มสะสมผลงาน เพิ่มเพื่อคุณลักษณะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วิจารย์ พานิช (2555) กล่าวว่าเด็กยุคใหม่เป็นคณยุคเจนเนอเรชัน (Generation Z) เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมาก ผู้สอนอาจช่วยกันศึกษารวบรวมลักษณะของเด็กไทยยุคใหม่เอาไว้ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ และ ชาวลิต โปธิ์นคร (2559) กล่าวว่า ปัจจุบันการศึกษาอยู่ในยุค 4.0 โดยผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบทั้งสื่อ

สิ่งพิมพ์และสื่อดิจิทัล โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสืบค้นและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากข้อมูลในปัจจุบันมีจำนวนมาก ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการค้นหาและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

3. ปัจจัยด้านผู้สอน เนื่องจากโรงเรียนเตรียมทหารมีการบริหารงานที่ยึดหยุ่นและผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของบุคลากรทางการศึกษา และมีศักยภาพในการบรรจุทดแทนหรือจ้างสอนจึงมีจำนวนผู้สอนในปริมาณที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนเตรียมทหาร มีคุณสมบัติสอนตรงตามวิชาเอกที่จบการศึกษา มีใบประกอบวิชาชีพกรณีไม่ได้จบครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ และโรงเรียนเตรียมทหารยังให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรภายในสถานศึกษา โดยการจัดสัมมนาประจำปีเพื่อทบทวนและพัฒนาผู้สอนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ มีโครงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อศึกษาเล่าเรียนเพิ่มเติมระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และการส่งบุคลากรไปอบรมเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ ปุกคำ (2554) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ลักษณะครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อตัวแปรการเรียนรู้ที่มีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินิตา แก้วเกื้อ (2554) พบว่า ปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลต่อความสุขของนักเรียนมากที่สุด คือ คุณลักษณะครู และกล่าวว่าลักษณะของครูที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนเรียนรู้ที่มีความสุขที่สุด และคำกล่าวของ บัทยา ทองสม (2553) ว่าการพัฒนาให้นักศึกษามีความสุขในการเรียน ควรมีการพัฒนาอาจารย์ควบคู่กันไปด้วย โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูส ไมเยอร์ (Joost Meijer, 2007) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเครียดในการเรียน พบว่าเมื่อผู้เรียนมีความเครียด การแนะนำที่ดีของอาจารย์จะช่วยเหลือผู้เรียนให้ผ่อนคลายความเครียดนั้น ดังนั้นความเอาใจใส่และการให้คำแนะนำที่ดีของอาจารย์จึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสุข

4. ปัจจัยด้านครอบครัว เนื่องมาจากนักเรียนเตรียมทหารรู้สึกพึงพอใจในครอบครัวของตนเอง และมีครอบครัวเป็นแรงจูงใจหลักในการสอบเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งมีอัตราส่วนการสอบแข่งขันสูงมาก หลังจากนักเรียนผ่านกระบวนการคัดเลือกเป็นนักเรียนเตรียมทหารแล้ว ครอบครัวยังเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้นักเรียนผ่านพ้นระบบนักเรียนใหม่ ซึ่งต้องใช้ความอดทนอดกลั้นสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สยมภู ชูเลิศ (2552) ศึกษาประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหารตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา พบว่า ความตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัวของนักเรียนเตรียมทหาร จากการทำให้นักเรียนเตรียมทหารต้องห่างไกลจากครอบครัวที่เคยอยู่ด้วยกันเป็นประจำและไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัว เมื่อได้มาพบ

ความยากลำบากในโรงเรียนเตรียมทหาร นักเรียนเตรียมทหารจึงได้ตระหนักถึงความรักที่มีต่อครอบครัว แสดงออกผ่านความรู้สึกถึงการเป็นลูกที่ดี แสดงออกผ่านความรู้สึกรักพ่อแม่ ความกตัญญู ความต้องการตอบแทนบุญคุณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา กมลเพชร (2558) พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนเตรียมทหาร เนื่องมาจากนักเรียนเตรียมทหารต้องมาใช้ชีวิตร่วมกันแบบโรงเรียนประจำ ใช้ชีวิตความเป็นอยู่ภายใต้กฎ ระเบียบ ซึ่งต้องมีการปรับตัวอย่างมาก ไม่มีความสบายเหมือนอยู่กับครอบครัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ทองสม(2553) พบว่า ลักษณะบิดา มารดา/ผู้ปกครองและลักษณะนักเรียนร่วมวิทยาลัย มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสุขในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า ความสุขในการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำ คือ ท่านมีโอกาสได้แสวงหาความรู้ใหม่เสมอ และท่านมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเองในทุกรายวิชาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนเตรียมทหารเป็นนักเรียนประจำ จึงขาดความคล่องตัวในการใช้คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ ซึ่งมีการกำหนดระยะเวลาการใช้โดยเฉพาะ จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการทำแฟ้มสะสมผลงาน ส่งผลให้นักเรียนเตรียมทหารขาดความสุขในการเรียนรู้ ดังนั้น โรงเรียนเตรียมทหารจึงควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น การเพิ่มเวลาการเข้าห้องสมุดของนักเรียนเตรียมทหาร การจัดป้ายความรู้ในทุกสถานที่ในโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเตรียมทหารได้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ และการทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง โดยการเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ เพื่อให้ นักเรียนเตรียมทหารได้สืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ และเพื่อเป็นการบริหารเวลาให้เหมาะสมกับนักเรียนเตรียมทหาร ควรบูรณาการในทุกรายวิชา โดยให้นักเรียนเตรียมทหารมีแฟ้มสะสมผลงานเพียงเล่มเดียว แต่สามารถรวบรวมผลงานของนักเรียนเตรียมทหารได้ในทุกรายวิชา

2. จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศทางกายภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ดังนั้น โรงเรียนเตรียมทหารจึงควรพัฒนาบรรยากาศทางกายภาพของโรงเรียนให้เป็นเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนเตรียมทหาร เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย ได้แก่ ด้าน

สัญญาณอินเตอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง กองแพทย์มีระบบการบริการสะดวกและรวดเร็ว และมีอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเตียงผู้ป่วยเพียงพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหารในเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ผู้บริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมต่อไป

2. ควรมีการทำวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีบริบทต่างกัน เช่น โรงเรียนเฉพาะทาง คณตรี วิทยาศาสตร์ หรือโรงเรียนประจำ เพื่อสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2560). 'ครูศาสตร์จุฬาฯ' เผยผลวิจัยเด็กไทยไม่มีความสุขในการเรียน. สืบค้นจาก www.bangkokbiznews.com/news/detail/655895
- กิตติยาวิดี บุญชื้อ และคนอื่นๆ. (กรกฎาคม-ตุลาคม 2540). การเรียนรู้อย่างมีความสุข. วารสาร **ครูศาสตร์**.
- กองบัญชาการกองทัพไทย. (2560). หลักสูตรโรงเรียนเตรียมทหาร พุทธศักราช 2554 (ฉบับปรับปรุง **พุทธศักราช 2560**). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กองบัญชาการ โรงเรียนเตรียมทหาร สำนักงานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทหาร. (2560). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประจำปี การศึกษา 2559.
- จุฬาลักษณ์ ผาอ่อน. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- คะเนษะ อ่อนนาง. (2556). การวิเคราะห์หักวิถีในการใช้ภาษาพูดแบบทอล์คโชว์ เพื่อการเรียนรู้ที่มีความสุข สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- คู่บุญ ศกุนตนาถ. (2552). ผลของความสอดคล้องระหว่างแบบการเรียนกับแบบการสอนที่มีต่อ ความสุขในการเรียนรู้ของนักเรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย).
- เฉลิมวิทย์ ฉิมตระกูล. (2559). การศึกษาสภาพปัจจัยในการสอนที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้อย่างมี ความสุขของนักศึกษา ศูนย์การศึกษา วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก – เทคโนโลยีศรีราชา. **วารสารรัชต์ภาคย์**, 10(19).
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ต โปรดักส์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐภัค อุทโท. (2558). การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาล
วัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นงนุช โสภี. (2554). ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน
โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นพพร พันธุ์เสือ. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 27. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- นพดล แสนขวา. (2552). โมเดลโครงสร้างเชิงเส้นความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพ
การสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2. (วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์).
- นฤมล อึ้งเจริญ. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้
ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มชนบุรี สังกัด
กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ผู้จัดการออนไลน์. (พฤษภาคม 2560). 5 อุปสรรคการเรียนรู้ ที่เป็นกีดกั้นของเด็กยุคนี้. สืบค้นจาก
www.manager.co.th/Qol/ViewNews.aspx?NewsID=9580000034566
- ทรงศนีย์ วรหาคำ. (2554). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์
ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ทิสนา แจมมณี. (2551). ลีลาการเรียนรู้ : ลีลาการสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปัทมา ทองสม. (2553). การพัฒนาดัชนีชี้วัดความสุขในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรบัณฑิต สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรี, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปัทมา เป็นพุดเย็น. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดกาแพงเพชร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- ประเวศ วะสี. (2541). ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ประสงค์ ปุกคำ. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย).
- ปราณี อ่อนศรี และ สายสมร เฉลยกิตติ. (2556). การจัดการเรียนรู้ทางการพยาบาลเพื่อสร้างสุข : บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน. วารสารพยาบาลทหารบก, 14(1).
- ปรีชญา กมลเพชร. (2558). ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร สังกัดกระทรวงกลาโหม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรังสิต).
- ปริญญา เรืองทิพย์. (2550). การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2551). จะพัฒนาคนกันได้อย่างไร?. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พิณพนธ์ คงวิจิตต์. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนเบรนท์วาร์ตที่มีต่อความสุขในการเรียนและความลงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- มารุต พัฒผล. (2556). การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและมีความสุขในการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จรัสสนิทวงศ์การพิมพ์.
- สยามภู ชูเลิศ. (2552). ประสบการณ์ความเข้มแข็งอดทนที่ผ่านการบ่มเพาะของนักเรียนเตรียมทหาร ตำแหน่งนักเรียนบังคับบัญชา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ศันสนีย์ นัตระกูปต์ และคนอื่น. (2544). การเรียนรู้ที่มีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศิริพร ทองย้อย. (2557). ความสุขและแนวทางเสริมสร้างความสุขในการเรียน ของนักเรียน
โรงเรียนรัฐรัตน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ศิริชัย กาญจนวาสิ; ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุโข. (2555). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม
สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำราญ สิริภคมงคล. (2554). การพัฒนามาตรวัดความสุขในการเรียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สุชีรา วิบูลย์สุข และ นิตยาภรณ์ บุญสวัสดิ์. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้
อย่างมีความสุขของนักศึกษาแพทย์ระดับชั้นปริคlinik. เวชบัณฑิตศิริราช, 8(2), น.70-76.
- อรวรรณ มากสุข. (2556). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย
ทักษิณ).
- อิสรา วิจิตพันธ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- อรุณศิริ เกียรติศิริ. (2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวในหอพักของนักเรียนเตรียมทหาร
โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม.
(ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- Júlio, M.; M. Manuela, G., & Graciana, V. (2007). **Students' happiness and well-being at the
University of Algarve, Portugal**, Retrieved from : [http://www.happysociety.org/
ppdoconference/session_papers/session15/session15_julio.pdf](http://www.happysociety.org/ppdoconference/session_papers/session15/session15_julio.pdf)
- Meijer, J. (2007). Correlates of Student Stress in Secondary Education. [Electronic version].
Educational Research, 49(1), 21-35.
- Rukumnauykit, P. (2016). Does Income Matter for Subjective Wellbeing in Developing Countries:
Empirical Evidence from Thailand Microdata. **Journal of Human Behavior in the
Social Environment**, 26(2), 179-193.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Saul McLeod. (2017). **Maslows hierarchy of need**. Retrieved from :

<https://www.simplypsychology.org/maslow.html>

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์ รองคณบดีคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา มีสุข อาจารย์ประจำสาขาเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. นาวาอากาศเอก(พิเศษ) ดร.สุพจน์ มิตรยอดวงศ์ สำนักงานพระธรรมบุญ ทหารอากาศ
4. พันเอก(พิเศษ) วิชัย เสริมบุญสุข อาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนการศึกษา
โรงเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
5. อาจารย์สุกัญญา บุญศรี อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ภาคผนวก ข

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0578.02 / 090๗

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
12110

๖ ตุลาคม 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.อรุณี หงษ์สิริวัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย น.ท.หญิงปิยะมาส ดัฒตะตะนัย นักศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อ
เรียนรู้มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ต้องลักษณะ บุญธรรม
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้
ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัยให้แก่ น.ท.หญิงปิยะมาส ดัฒตะตะนัย ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5775049

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02 / 140

วันที่ 6 ตุลาคม 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ปริญญา มีสุข

เนื่องด้วย น.ท.หญิงปิยะมาส ตันชะตะนัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ต้องลักษณะ บุญธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ น.ท.หญิงปิยะมาส ตันชะตะนัย ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02 / ๐๘๐๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
12110

๖ ตุลาคม 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน น.อ.ดร.สุพจน์ มีทรยอดวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามฯ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย น.ท.หญิงปิยะมาส ตันชะตะนัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ต้องลักษณ์ บุญธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ น.ท.หญิงปิยะมาส ตันชะตะนัย ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญสง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5775049

ที่ ศธ 0578.02 / 0๙0๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
12110

๒ ตุลาคม 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พ.อ.พิเศษ วิชัย เสริมบุญสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย น.ท.หญิงปิยะมาส ตันพะตะนัย นักศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลการ
เรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ต้องลักษณะ บุญธรรม
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้
ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
วิจัยให้แก่ น.ท.หญิงปิยะมาส ตันพะตะนัย ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5775049

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02 / ๒๗๔๑

วันที่ ๖ ตุลาคม 2560

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุภัททิยา บุญสง

เนื่องด้วย น.ท.หญิงปิยะมาส ตันตะตะนัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยคั้งสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ต้องลักษณะ บุญธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้แก่ น.ท.หญิงปิยะมาส ตันตะตะนัย ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญสง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02/ 0897

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒๗ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เนื่องด้วย นาวาโทหญิงปิยะมาส ตัณฑะตะนัย นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมี ผศ.ดร.ต้องลักษณ์ บุญธรรม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านดำเนินการให้แก่ นาวาโทหญิงปิยะมาส ตัณฑะตะนัย นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูล โดยรายละเอียดในเรื่องของวันและเวลา นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานไปยังสถานศึกษาด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493213

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งสิ้น 64 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบประเมินเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 47 ข้อ ตอนที่ 3 การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จำนวน 14 ข้อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนาจัดทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ 2) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ขอความกรุณาให้ผู้ตอบ แบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยตอบทุกข้อ และทุกตอน เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและเพื่อประโยชน์ของการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและจะใช้เพื่อการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น โดยผลการศึกษานำเสนอในภาพรวมและจะไม่มีผลกระทบและก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ ต่อผู้ตอบและหน่วยงานของผู้ตอบ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านที่ได้ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามชุดนี้ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นาวาโทหญิง ปิยะมาส ตันฑะตะนัย
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 แบบประเมินเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ
ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ชั้นปีที่ศึกษา

1.1 1

1.2 2

1.3 3

2. อายุ (มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป นับเป็น 1 ปี)

2.1 15 ปี

2.2 16 ปี

2.3 17 ปี

2.4 18 ปี

2.5 19 ปีขึ้นไป

3. เหล่าทัพ

3.1 ทหารบก

3.2 ทหารเรือ

3.3 ทหารอากาศ

3.4 ตำรวจ

**ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ**

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่านแล้ว
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

- 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน มาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน น้อย
- 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติของ สถานศึกษา/ครอบครัว/ผู้สอน น้อยที่สุด

ข้อคำถาม		ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านผู้สอน						
1.	ผู้สอนมีความเมตตาต่อนักเรียนอยู่เสมอ					
2.	ผู้สอนให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนทุกคน โดยเป็นธรรมชาติ					
3.	ผู้สอนตักเตือนและให้อภัยเมื่อนักเรียนกระทำความผิด					
4.	ท่านสามารถปรึกษา พูดคุยกับผู้สอนได้ทุกเรื่อง เมื่อท่านเกิดปัญหา					
5.	ผู้สอนแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาในทุกเรื่อง					
6.	ผู้สอนทราบถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน เช่น ความรู้ ความถนัด ความสนใจ ความสามารถพิเศษ					
7.	ผู้สอนสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายแก่นักเรียน					
8.	ผู้สอนใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนโยนแก่นักเรียนเสมอ					
9.	ผู้สอนใช้คำพูดที่เสริมสร้างกำลังใจแก่นักเรียน					
10.	ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี วางตัวเหมาะสม					
11.	ผู้สอนสามารถอธิบายเรื่องที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเรียน					

ข้อคำถาม		ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
12.	ผู้สอนมีบุคลิกดี และยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนเสมอ					
13.	ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบแบบ ธรรมเนียมทหาร					
14.	ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล					
ด้านครอบครัว						
15.	ท่านได้รับการเอาใจใส่ระหว่างกันจากคนในครอบครัว					
16.	เมื่อมีปัญหาในครอบครัวของท่าน คนในครอบครัวจะ ช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล					
17.	ครอบครัวของท่านให้กำลังใจและให้โอกาสใหม่ กับท่านเสมอ					
18.	ครอบครัวของท่านให้โอกาสท่านได้แสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของท่าน					
19.	ครอบครัวของท่านยกย่องชมเชยเมื่อท่านประสบ ความสำเร็จ					
20.	ครอบครัวของท่านสนับสนุนสิ่งที่ท่านชอบ					
21.	ท่านได้รับความไว้วางใจจากคนในครอบครัว					
22.	ครอบครัวของท่านมีกิจกรรมร่วมกันเสมอ เช่น เล่นกีฬา รับประทานอาหารร่วมกัน การท่องเที่ยว					
23.	ครอบครัวของท่านเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต เช่น การรักษาความสะอาด ความมีระเบียบในการทำงาน การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ การประหยัดอดออม					
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
24.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริม จินตนาการ					
25.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียนและจัดกิจกรรม					

ข้อคำถาม		ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
26.	นักเรียนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมต่างๆ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม					
27.	นักเรียนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
28.	สถานศึกษาจัดบรรยากาศการเรียนรู้เป็นอิสระ ไม่กดดัน และสนุกสนาน					
29.	ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน					
30.	สถานศึกษาจัดหาสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ปริมาณเพียงพอสำหรับนักเรียน					
31.	ผู้สอนใช้เทคโนโลยีที่น่าสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ภาพเคลื่อนไหว แบบเรียนสำเร็จรูป แอปพลิเคชัน					
32.	สถานศึกษามอบประกาศนียบัตรหรือรางวัล ประชาสัมพันธ์ ให้กับนักเรียนที่ได้รางวัลจากการประกวดหรือการเข้าร่วม แข่งขันต่างๆ ทั้งกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน					
33.	สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ทุกภาคการศึกษา					
34.	นักเรียนมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของตนเอง					
35.	ผู้สอนประเมินผลนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
36.	นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินตนเองจากการทำกิจกรรมในห้องเรียน					
ด้านบรรยากาศทางกายภาพ						
37.	สภาพอาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง มีสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ					
38.	สถานศึกษามีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและทั่วถึง					

ข้อคำถาม		ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
39.	ห้องปฏิบัติการมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน					
40.	ห้องสมุดมีบริการด้านอุปกรณ์และการสืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ					
41.	สถานศึกษามีห้องสุขาสะอาดและเพียงพอ					
42.	สถานศึกษาจัดบริการตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ					
43.	อาคารนอนนักเรียนสะอาด ปลอดภัย อยู่ในสภาพที่ดี					
44.	กองแพทย์มีระบบการบริการสะดวกและรวดเร็ว					
45.	กองแพทย์มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเตียงผู้ป่วยเพียงพอ					
46.	สภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน มีต้นไม้ และมีการตกแต่งสวนหย่อม สวยงามร่มรื่น					
47.	สนามกีฬา มีอุปกรณ์กีฬาเพียงพอสำหรับนักเรียน					

ตอนที่ 3 การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกัน

ประเทศ

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่านแล้ว
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

5 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขมากที่สุด

4 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขมาก

3 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขปานกลาง

2 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขน้อย

1 หมายถึง นักเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างมีความสุขน้อยที่สุด

ข้อคำถาม		ระดับการเรียนรู้อย่างมีความสุข				
		5	4	3	2	1
1.	ท่านมีโอกาสได้เรียนรู้วัตถุจริงและสัมผัสธรรมชาติ เช่น การดูงานภาคตะวันออก การทำการทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์					
2.	ท่านทราบว่าตนเองมีความสามารถในเรื่องใดและมีข้อที่ควรปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใด					
3.	ท่านทราบว่าเพื่อนแต่ละคน มีความสามารถในเรื่องใด และมีข้อที่ควรปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใด					
4.	ท่านสนุกสนานและได้รับความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกรายวิชา					
5.	ท่านมีโอกาสได้เสริมสร้างประสบการณ์ที่สร้างสรรค์เช่น การทำการ์ดวันแม่ การทำโครงงานวิทยาศาสตร์ การแต่งกลอน					
6.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแก้ปัญหาในชั้นเรียน					
7.	ท่านมีโอกาสได้ช่วยเหลือ เอื้ออาทร บุคคลรอบข้างเสมอ					
8.	ท่านให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน					

ข้อคำถาม		ระดับการเรียนรู้ที่มีความสุข				
		5	4	3	2	1
9.	ท่านปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน เช่น รับประทานอาหารในเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนจัดให้					
10.	ท่านมีโอกาสได้แสวงหาความรู้ใหม่เสมอ					
11.	ท่านสนุกสนานเมื่อได้ลงมือปฏิบัติและนำเสนอผลการเรียนรู้					
12.	ท่านมีโอกาสได้จัดทำเพิ่มสะสมผลงานของตนเองในทุกรายวิชาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้					
13.	ผู้สอนประเมินท่านด้วยวิธีการหลากหลาย เช่น การสอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม การทำแบบทดสอบ					
14.	ท่านได้นำความรู้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					

ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคผนวก ง

การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC)

ตอนที่ 2 ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ

ข้อ ที่	ปัจจัยคัดสรร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	ด้านผู้สอน							
1	ผู้สอนมีความเมตตากรุณา นักเรียนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ผู้สอนให้ความช่วยเหลือนักเรียน ทุกคนโดยเป็นธรรมชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3	ผู้สอนตักเตือนและให้อภัยเมื่อนักเรียน กระทำความผิด	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4	ท่านสามารถปรึกษา พูดคุยกับ ผู้สอนได้ทุกเรื่อง เมื่อท่านเกิด ปัญหา	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
5	ผู้สอนแสดงความคิดเห็นอย่าง ตรงไปตรงมา ในทุกเรื่อง	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
6	ผู้สอนทราบถึงความแตกต่าง ของนักเรียนแต่ละคน เช่น ความรู้ ความถนัด ความสนใจ ความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7	ผู้สอนสื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจ ง่ายกับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
8	ผู้สอนใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนโยน กับนักเรียนเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัยคัดสรร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
9	ผู้สอนใช้คำพูดที่เสริมสร้าง กำลังใจกับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
10	ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดี วางตัว เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	ผู้สอนสามารถอธิบายเรื่องที่ นักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับ บทเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
12	ผู้สอนมีบุคลิกดี และยิ้มแย้ม แจ่มใสกับนักเรียนเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	ผู้สอนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบแบบ ธรรมเนียมทหาร	+1	+1	0	+1	0	0.6	ใช้ได้
14	ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของ นักเรียนอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	ด้านครอบครัว							
15	ท่านได้รับการเอาใจใส่ระหว่าง กันจากคนในครอบครัว	+1	0	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
16	เมื่อมีปัญหาในครอบครัวของท่าน คนในครอบครัวจะช่วยกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	ครอบครัวของท่านให้กำลังใจ และให้โอกาสใหม่กับท่านเสมอ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
18	ครอบครัวของท่านให้โอกาสท่าน ได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับ ฟังความคิดเห็นของท่าน	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัยคัดสรร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
19	ครอบครัวของท่านยกย่องชมเชย เมื่อท่านประสบความสำเร็จ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	ครอบครัวของท่านสนับสนุน สิ่งที่ท่านชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	ท่านได้รับความไว้วางใจจาก คนในครอบครัว	+1	0	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้
22	ครอบครัวของท่านมีกิจกรรม ร่วมกันเสมอ เช่น เล่นกีฬา รับประทานอาหารร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	ครอบครัวของท่านเป็นแบบอย่าง ที่ดีในการดำรงชีวิต เช่นการรักษา ความสะอาด ความมีระเบียบใน การทำงาน การทำกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ การประหยัดคอออม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
24	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กระตุ้น ความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริม จินตนาการ	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
25	นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด บทเรียนและจัดกิจกรรม	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
26	นักเรียนมีโอกาสดำเนินการ คิดเห็นในกิจกรรมต่างๆ ทั้ง รายบุคคล และรายกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัยคัดสรร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
27	นักเรียนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	สถานศึกษาจัดบรรยากาศการเรียนรู้เป็นอิสระ ไม่กดดันและสนุกสนาน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบทเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	สถานศึกษาจัดหาสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ปริมาณเพียงพอสำหรับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	ผู้สอนใช้เทคโนโลยีที่น่าสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น ภาพเคลื่อนไหว แบบเรียนสำเร็จรูป แอปพลิเคชัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	สถานศึกษามอบประกาศนียบัตรหรือรางวัล ประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนที่ได้รางวัลจากการประกวดหรือการเข้าร่วมแข่งขันต่างๆ ทั้งกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	สถานศึกษาจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ทุกภาคการศึกษา	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัยคัดสรร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
34	นักเรียนมีโอกาสได้จัดทำ เพิ่มสะสมผลงานของตนเอง	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
35	ผู้สอนประเมินผลนักเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
36	นักเรียนมีโอกาสได้ประเมิน ตนเองจากการทำกิจกรรม ในห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
	ด้านบรรยากาศทางกายภาพ							
37	สภาพอาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง มีสภาพพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38	สถานศึกษามีสัญญาณ อินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและ ทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
39	ห้องปฏิบัติการมีระบบรักษาความ ปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
40	ห้องสมุดมีบริการด้านอุปกรณ์ และการสืบค้นข้อมูลอย่าง เพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
41	สถานศึกษามีห้องสุขาสะอาด และเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
42	สถานศึกษาจัดบริการตู้น้ำดื่ม ที่สะอาดและเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
43	อาคารนอนนักเรียนสะอาด ปลอดภัย อยู่ในสภาพที่ดี	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัยคัดสรร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
44	กองแพทย์มีระบบการบริการ สะดวกและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
45	กองแพทย์มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเตียงผู้ป่วยเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
46	สภาพแวดล้อมภายในบริเวณ โรงเรียน มีต้นไม้ และมีการ ตกแต่งสวนหย่อม สวยงาม ร่มรื่น	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้

ตอนที่ 3 การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ข้อ ที่	การเรียนรู้อย่างมีความสุขของ นักเรียนเตรียมทหาร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	ท่านมีโอกาสได้เรียนรู้วัตถุจริง และสัมผัสธรรมชาติ เช่น การ ดูงานภาคตะวันออก การทำการ ทดลองในวิชาวิทยาศาสตร์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	ท่านทราบว่าตนเองมีความ สามารถในเรื่องใด และมีข้อที่ ควรปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใด	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
3	ท่านทราบว่าเพื่อนแต่ละคน มีความสามารถในเรื่องใด และ มีข้อที่ควรปรับปรุง แก้ไขใน เรื่องใด	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
4	ท่านสนุกสนานและได้รับความรู้ จากกิจกรรมการเรียนการสอนใน ทุกรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5	ท่านมีโอกาสได้เสริมสร้าง ประสบการณ์ที่สร้างสรรค์ เช่น การทำการค้นคว้า การทำ โครงการวิทยาศาสตร์ การแต่งกลอน	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้
6	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและแก้ปัญหาในชั้นเรียน	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
7	ท่านมีโอกาสได้ช่วยเหลือ เพื่อน ออกรับ บุกคลอรับข้างเสมอ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	การเรียนรู้อย่างมีความสุขของ นักเรียนเตรียมทหาร	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
8	ท่านให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9	ท่านปฏิบัติตามระเบียบวินัยของ โรงเรียน เช่น รับประทานอาหาร ในเวลาและสถานที่ที่โรงเรียนจัด ให้ ไม่นำสิ่งของมีค่าเข้ามาใน โรงเรียน เช่น โทรศัพท์มือถือ	+1	+1	+1	0	0	0.6	ใช้ได้
10	ท่านมีโอกาสได้แสวงหาความรู้ ใหม่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	ท่านสนุกสนานเมื่อได้ลงมือ ปฏิบัติและนำเสนอผลการเรียนรู้	+1	-1	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
12	ท่านมีโอกาสได้จัดทำแฟ้มสะสม ผลงานของตนเองในทุกรายวิชา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้	+1	0	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
13	ผู้สอนประเมินท่านด้วยวิธีการ หลากหลาย เช่น การสอบ ปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม การทำแบบทดสอบ	+1	0	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้
14	ท่านได้นำความรู้จากการเรียนไป ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
การหาค่าความเชื่อมั่นเครื่องมือวิจัย

ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

Reliability Statistics

	Cronbach's Alpha	N of Item
X1	.885	14
X2	.788	9
X3	.869	13
X4	.870	11
Y	.902	14
total	.946	61

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชั้นปีที่ศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid year 1	202	50.50	50.50	50.50
year 2	6	1.50	1.50	52.0
year 3	192	48.00	48.00	100.00
Total	400	100	100	

อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 2.00	11	2.8	2.8	2.8
3.00	96	24.0	24.0	26.8
4.00	131	32.8	32.8	59.5
5.00	162	40.5	40.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

เหล้าทัพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1.00	175	43.8	43.8	43.8
2.00	60	15.0	15.0	58.8
3.00	68	17.0	17.0	75.8
4.00	97	24.3	24.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียน
เตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ด้านผู้สอน

	N	Mean	Std. Deviation
TE1	400	4.4200	.60375
TE2	400	4.4000	.66037
TE3	400	4.4325	.64146
TE4	400	4.3600	.69398
TE5	400	4.2300	.70238
TE6	400	3.9800	.82541
TE7	400	4.2100	.71916
TE8	400	4.3775	.71853
TE9	400	4.2975	.74187
TE10	400	4.3750	.65609
TE11	400	4.3525	.72079
TE12	400	4.4350	.66096
TE13	400	4.5050	.63323
TE14	400	4.3650	.66925
sum_TE	400	4.3386	.46809
Valid N (listwise)	400		

ด้านครอบครัว

	N	Mean	Std. Deviation
FA1	400	4.6100	.61142
FA2	400	4.5050	.69005
FA3	400	4.6225	.60903
FA4	400	4.5025	.72547
FA5	400	4.6075	.61187
FA6	400	4.3950	.75525
FA7	400	4.4500	.70976
FA8	400	4.1150	.97424
FA9	400	4.4825	.68254
sum_FA	400	4.4767	.50070
Valid N (listwise)	400		

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้

	N	Mean	Std. Deviation
AC1	400	4.0950	.82927
AC2	400	3.9650	.87504
AC3	400	4.0600	.77324
AC4	400	3.9750	.82527
AC5	400	4.0600	.87080
AC6	400	4.1850	.75975
AC7	400	4.0825	.79830
AC8	400	4.1650	.77088
AC9	400	4.1850	.77929
AC10	400	4.3100	.72125
AC11	400	3.6075	1.03010
AC12	400	4.0650	.75644
AC13	400	4.0925	.79089
sum_AC	400	4.0652	.56442
Valid N (listwise)	400		

ด้านบรรยากาศทางกายภาพ

	N	Mean	Std. Deviation
AT1	400	4.4375	.69448
AT2	400	3.2200	1.34392
AT3	400	3.9600	.87482
AT4	400	3.7050	1.09131
AT5	400	3.9800	.97826
AT6	400	3.8050	1.06056
AT7	400	4.0950	.90167
AT8	400	3.5675	1.14399
AT9	400	3.6475	1.08221
AT10	400	4.2050	.85428
AT11	400	4.0000	.99371
sum_AT	400	3.8749	.71021
Valid N (listwise)	400		

ตอนที่ 3 การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation
HA1	400	4.2300	.75067
HA2	400	4.1575	.72388
HA3	400	4.0575	.77505
HA4	400	4.0350	.81267
HA5	400	4.0850	.81513
HA6	400	4.0100	.81336
HA7	400	4.1400	.76279
HA8	400	4.2075	.78803
HA9	400	4.2850	.86350
HA10	400	3.9850	.90100
HA11	400	4.1325	.81030
HA12	400	3.6350	1.03414
HA13	400	4.0675	.81215
HA14	400	4.0875	.86991
sumy	400	4.0796	.55753
Valid N (listwise)	400		

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยคัดสรรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข
ของนักเรียนเตรียมทหาร

Correlations

	sum_TE	sum_FA	sum_AC	sum_AT	sumy
Pearson Correlation	1	.444**	.615**	.493**	.583**
sum_TE Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000
N	400	400	400	400	400
Pearson Correlation	.444**	1	.428**	.278**	.404**
sum_FA Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000	.000
N	400	400	400	400	400
Pearson Correlation	.615**	.428**	1	.754**	.755**
sum_AC Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000
N	400	400	400	400	400
Pearson Correlation	.493**	.278**	.754**	1	.707**
sum_AT Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		.000
N	400	400	400	400	400
Pearson Correlation	.583**	.404**	.755**	.707**	1
sumy Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	
N	400	400	400	400	400

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.799 ^a	.638	.635	.33703

a. Predictors: (Constant), sum_AT, sum_FA, sum_TE, sum_AC

ANOVA^a

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	79.158	5	19.789	174.224	.000 ^b
Residual	44.866	395	.114		
Total	124.024	400			

a. Dependent Variable: sumy

b. Predictors: (Constant), sum_AT, sum_FA, sum_TE, sum_AC

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ซึ่งมีความสุขของ
นักเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Fraction Missing Info.	Relative Increase Variance
	B	Std. Error	Beta				
1 (Constant)	.364	.182		1.999	.046		
Sum_TE	.181	.047	.152	3.813	.000		
Sum_FA	.093	.039	.083	2.390	.017		
Sum_AC	.381	.052	.386	7.379	.000		
Sum_AT	.250	.036	.318	6.865	.000		

a. Dependent Variable: sumy

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นาวาโทหญิง ปิยะมาส ตัณฑะตะนัย
วัน เดือน ปีเกิด	24 ตุลาคม 2519
ที่อยู่	48/6 หมู่ 10 ตำบล ศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัด นครนายก
การศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอก วิทยาศาสตร์ทั่วไป-ฟิสิกส์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน	 พ.ศ.2542 – 2548 รักษาการอาจารย์ช่วยกองวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร กรมยุทธศึกษาทหาร พ.ศ.2549 – 2554 รักษาการอาจารย์กองวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ พ.ศ.2555 – ปัจจุบัน อาจารย์กองวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
โทรศัพท์	0803953922
อีเมลล์	eakpiyamart@hotmail.com

